

Reality Check

Dafni, Athens 2021

PARTICIPATING ARTISTS

Eozen Agopian
Lydia Andrioti
Katerina Apostolidou
Zeina Barakeh
Brothers Quay
Robert Cahen
Lydia Dambassina
Diohandi
Angie Drakopoulos
Efi Fouriki
Aikaterini Gegisian
Yorgos Giotsas
Irimi Gonou
Zoe Hatziyannaki
Daniel Hill
Marion Inglessi
Elina Ioannou
Vassilis Karouk
Renee Magnanti
Despina Meimaroglou
Vana Ntatsouli
Bill Pangburn
Eleni Panouklia
Vivi Perysinaki
Ada Petranaki
Belle Shafir
Orit Ben-Shitrit
Dimitra Skandali
Marianne Strapatsakis
Lambros Taklis
Nikos Tranos
Tania Tsiridou
Marios Voutsinas
Eleni Zouni

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Εοζέν Αγκοπιάν
Λυδία Ανδριώτη
Κατερίνα Αποστολίδου
Zeina Barakeh
Μάριος Βουτσινάς
Brothers Quay
Robert Cahen
Αικατερίνη Γεγισιάν
Γιώργος Γιώτσας
Ειρήνη Γκόνου
Λυδία Δαμπασίνα
Διοχάντη
Άντζη Δρακόπουλος
Ελένη Ζούνη
Daniel Hill
Μάριον Ιγγλέση
Ελίνα Ιωάννου
Βασίλης Καρούκ
Renee Magnanti
Δέσποινα Μείμάρογλου
Βάνα Ντατσούλη
Bill Pangburn
Ελένη Πανουκλιά
Βιβή Περυσινάκη
Άντα Πετρανάκη
Belle Shafir
Orit Ben-Shitrit
Δήμητρα Σκανδάλη
Μαριάννα Στραπατσάκη
Λάμπρος Τακλής
Νίκος Τρανός
Τάνια Τσιρίδου
Έφη Φουρίκη
Ζωή Χατζηγιαννάκη

Reality Check

curator + concept design:
dr Kostas Prapoglou

επιμέλεια + concept design:
δρ Κώστας Πράπογλου

Psychiatric Hospital of Attica, Dafni, Athens
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, Δαφνί, Αθήνα
09. 09 - 16. 10. 2021

artefact athens is an independent non-profit arts organisation, based in Athens, Greece, and the brainchild of dr Kostas Prapoglou, archaeologist-architect, contemporary art critic and curator. Having developed a keen interest in notions of transnational and transhistorical perspectives, his curatorial practice investigates the ongoing discourse of socio-political parameters that are embedded in continuously emerging paradigms of ancient and contemporary cross-cultural mythologies.

artefact athens engages with the work of artists based in every corner of the world, whose practice channels innovative ideas echoing the temporality of human consciousness and investigates the landscape of multifaceted socio-cultural environments. Reflecting upon the world and our relation to it, each project is a survey of corporeality and ephemerality under the prism of our subjective perception of reality, the volatility of quotidian balances and information warfare.

We place emphasis on paramount issues that constantly reshape our present and future self, such as ecology and climate change, technological transformation and advancement, economic meltdown and hardship, pandemic crises, food politics, interpersonal relationships, human mobility, facets of heritage and functional linguistic perspectives. Site/time-specificity and context-responsiveness lie within the immediate interests of **artefact athens**.

We believe that activating an abandoned building or a muted location progressively renders a gaze that focuses both backward and forward, inward and outward. It unfolds the ability to re-think beyond the boundaries of a conventional or institutional space and liberate the creative spirit. We also give a new pulse to those living entities and a second chance to breathe and speak about their history through the language of artistic praxis.

Our concepts and modus operandi surface and are defined in relation to the emergencies of our current time and the narrative each hosting venue conceals. Artists are invited to respond utilising their cross-disciplinary visual vocabulary through installations, video, soundscapes, sculpture, painting, photography and performance. We envisage their work as an agent giving birth to a taxonomy of possibilities with human existence as the protagonist, undergoing a constant battle with time and space.

Our mission is to acknowledge and address the significance of contemporary art in today's culture and empower its presence as a tool for viewing, reimagining and experiencing life. We seek to collectively unpack its true meaning layer after layer, devise a mental territory for limitless and unconditional dreaming and mediate the dialectics of emotion and desire.

We support knowledge production and critical exchange that disrupt and expand the margins between disciplines. At the same time, we focus on diverse frameworks that interconnect the arts, humanities, technology and social sciences.

Ο αστικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός **artefact athens** έχει έδρα του την Αθήνα και συνιστά πνευματική σύλληψη του δρα Κώστα Πράπογλου, αρχαιολόγου-αρχιτέκτονα, κριτικού σύγχρονης τέχνης και επιμελητή. Έχοντας αναπτύξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γύρω από ιδέες διεθνικών και διιστορικών αντιλήψεων, η επιμελητική του πρακτική ερευνά και συνδιαλέγεται με τις εν εξελίξει κοινωνικο-πολιτικές παραμέτρους που ενσωματώνονται σε διαρκή αναδυόμενα παραδείγματα αρχαίας και σύγχρονης διαπολιτισμικής μυθολογίας.

Ο οργανισμός ενδιαφέρεται για τη δουλειά καλλιτεχνών που βρίσκονται σε κάθε γωνιά του κόσμου, η πρακτική των οποίων διοχετεύει καινοτόμες ιδέες που αντανακλούν την παροδικότητα της ανθρώπινης συνείδησης και διερευνούν την τοπογραφία πολυεπίπεδων κοινωνικο-πολιτισμικών περιβαλλόντων.

Δίνει έμφαση σε ζωτικά ζητήματα που διαρκώς τροποποιούν τον παρόντα και μελλοντικό μας εαυτό, όπως η οικολογία και η κλιματική αλλαγή, η μεταβολή και εξέλιξη της τεχνολογίας, η οικονομική κατάρρευση και οι κακουχίες, οι υγειονομικές κρίσεις και πανδημίες, η πολιτική της [δια]τροφής, οι διαπροσωπικές σχέσεις, η ανθρώπινη μετατόπιση, οι διάφορες όψεις της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και λειτουργικά γλωσσικά ζητήματα. Θέματα που ανταποκρίνονται στον τόπο και τον χρόνο (site/time-specificity) καθώς και σε συγκεκριμένα εννοιολογικά πλαίσια (context-responsiveness) συγκαταλέγονται στα άμεσα ενδιαφέροντα του οργανισμού **artefact athens**.

Πιστεύουμε πως η ενεργοποίηση ενός εγκαταλελειμμένου κτιρίου ή ενός τόπου που έχει προσωρινά παύσει να ζει, δημιουργεί διαδοχικά μια συνθήκη που μας επιτρέπει να εστιάζουμε και να μετατοπίζουμε το βλέμμα μας μπρος και πίσω, μέσα και έξω. Πρόκειται για ενέργειες που ξεδιπλώνουν την ικανότητα να ξανασκεφτούμε πέρα από τα όρια ενός συμβατικού ή θεσμικού χώρου και να απελευθερώσουμε το δημιουργικό πνεύμα. Δίνουμε επίσης νέο παλμό σε αυτές τις οντότητες, μια δεύτερη ευκαιρία να αναπνεύσουν και να μιλήσουν για την ιστορία τους μέσα από τη γλώσσα της εικαστικής πράξης.

Οι εκάστοτε αφηγήσεις (concepts) και το modus operandi μας αναδύονται και καθορίζονται σε σχέση με τα τρέχοντα γεγονότα της εποχής μας και την ιστορία που εγκιβωτίζει ο κάθε χώρος. Οι καλλιτέχνες προσκαλούνται να ανταποκριθούν θέτοντας σε εφαρμογή το διεπιστημονικό οπτικό τους λεξιλόγιο διαμέσου εγκαταστάσεων, βίντεο, ηχητικών τοπίων, γλυπτικής, ζωγραφικής, φωτογραφίας και επιτελεστικών δράσεων (performances). Οραματιζόμαστε τη δουλειά τους σαν ένα στοιχείο που δίνει ζωή σε μια ταξινόμηση πιθανοτήτων, με την ανθρώπινη ύπαρξη ως πρωταγωνιστή που βρίσκεται σε μια διαρκή μάχη με τον χρόνο και τον χώρο.

Η αποστολή μας είναι να εντοπίσουμε και να αναγνωρίσουμε τη σημασία της σύγχρονης τέχνης μέσα από τον πολιτισμό του σήμερα και να ενδυναμώσουμε την παρουσία της σαν ένα εργαλείο παρατήρησης, επαναπροσδιορισμού και αντιμετώπισης της ζωής. Αναζητούμε να αναλύσουμε συλλογικά το αληθινό της νόημα μέσα από τις διαστρωματώσεις της, να αναπτύξουμε ένα νοητικό έδαφος κατάλληλο για απεριόριστο και ασυμβίβαστο οραματισμό και να μεταδώσουμε τη διαλεκτική του συναισθήματος και της επιθυμίας.

Στηρίζουμε την παραγωγή γνώσης και την κριτική σκέψη που διαταράσσουν και προεκτείνουν τα όρια ανάμεσα στα πεδία της τέχνης. Συγχρόνως, επικεντρώνουμε την προσοχή μας σε ποικιλόμορφες δομές λειτουργιών που διασυνδέουν τις τέχνες, τις κλασικές σπουδές, την τεχνολογία και τις κοινωνικές επιστήμες.

ACKNOWLEDGEMENTS

Special thanks to the Greek Ministry of Culture and Sports; Lina Mendoni (Minister of Culture and Sports); Nicholas Yatromanolakis (Deputy Minister of Culture and Sports); the Ministry of Health; Vassilis Kikilias (former Minister of Health); Christos Roilos (Director of the 2nd Health District of Piraeus and the Aegean Sea), and Ioannis Sfirakis (Deputy Director of Greek Asylum Service).

A huge thank you to Despina Tsagdi (General Manager of the Psychiatric Hospital of Athens, Dafni); Eleni Molari (Director Psychiatrist NHS at the Psychiatric Hospital of Athens, Dafni); Charalampos Touloumis (President of the Scientific Committee at the Psychiatric Hospital of Athens, Dafni), and Vlassis Pavlou (Director of the Medical Service of the Psychiatric Hospital of Athens, Dafni).

A big thanks goes to the following members of the hospital staff: Apostolos Bouroulitis (social worker, Dafni); Charilaos Kladakis (nurse at the mental health department, nursing services); Iasson Kontogiannis (technical services); Konstantinos Krithymos (electrician, technical services); Ilias Mellos (nurse, nursing services); George Tsolos (supervisor of concierge services).

A big thank you to the 34 participating artists (Eozen Agopian, Lydia Andrioti, Katerina Apostolidou, Zeina Barakeh, Brothers Quay, Robert Cahen, Lydia Dambassina, Diohandi, Angie Drakopoulos, Efi Fouriki, Aikaterini Gegisian, Yorgos Giotsas, Iriani Gonou, Zoe Hatziyannaki, Daniel Hill, Marion Inglessi, Elina Ioannou, Vassilis Karouk, Renee Magnanti, Despina Meimaroglou, Vana Ntatsouli, Bill Pangburn, Eleni Panouklia, Vivi Perysinaki, Ada Petranaki, Belle Shafir, Orit Ben-Shitrit, Dimitra Skandali, Marianne Strapatsakis, Lambros Taklis, Nikos Tranos, Tania Tsiridou, Marios Voutsinas, Eleni Zouni) for their trust, enthusiasm and support towards the entire project.

For the work of Diohandi, a huge thank you to Stefanos Barbalias (sound design) and Gavrilos Mihalos (technical support).

For the work of Ada Petranaki, special thanks goes to the Hellenic Railways Organisation (OSE) and Spyros K. Pateras (President & CEO); Anastasia Anogiati (Head of Press & PR Department); Evangelos Christogiannis (Director of Railway Maintenance); Dimitrios Gavalas (Manager of Railway Maintenance); George Koratzanis (teamleader).

For the work of Marianne Strapatsakis and Tania Tsiridou, special thanks goes to Yannis Malatantis, George Nikopoulos, Manos Rovithis, Yannis Tragaris and George Spernovassilis.

A huge thank you to all volunteers.

Many thanks to IKEA (Fourlis Group) and Marinos Antoniadis (communication interior manager).

Massive thanks to Kyathos Winery and Kostas Malonopoulos as well as Vikos S.A.

A special thank you to Louise Buttler, Stephen Hodson, Elizabeth Oppenheimer, Melanie Ridgeway and Vassilis Stelianidis for their massive support.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, στη Λίνα Μενδώνη (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού), στον Νικόλα Γατρομανωλάκη (Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού), στο Υπουργείο Υγείας, στον Βασίλη Κικίλια (τέως Υπουργός Υγείας), στον Χρήστο Ροϊλό (Διοικητής της 2ης Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου), και στον Ιωάννη Σφυράκη (Υποδιοικητής Υπηρεσίας Ασύλου).

Ένα τεράστιο ευχαριστώ στους: Δέσποινα Τσαγδή (Διοικήτρια Ψ.Ν.Α.), Ελένη Μόλαρη, (Διευθύντρια Ψυχίατρος ΕΣΥ στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών, Δαφνί), Χαράλαμπο Τουλούμη (Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου, Δαφνί), Βλάσση Παύλου (Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας, Δαφνί).

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους παρακάτω εργαζόμενους του νοσοκομείου: Ιάσων Κοντογιάννης (τεχνικές υπηρεσίες), Κωνσταντίνος Κρίθυμος (ηλεκτρολόγος - ηλεκτρονικός, τεχνική υπηρεσία, Δαφνί), Χαρίλαος Κλαδάκης (νοσηλευτής ψυχικής υγείας, νοσηλευτική υπηρεσία, Δαφνί), Ηλίας Μέλλος (νοσηλευτής, νοσηλευτική υπηρεσία, Δαφνί), Απόστολος Μπουρουλίτης (κοινωνικός λειτουργός Ψ.Ν.Α.), Γεώργιος Τσώλος (υπεύθυνος επιστασίας, Δαφνί).

Ένα τεράστιο ευχαριστώ στους 34 συμμετέχοντες εικαστικούς (Εοζέν Αγκοπιάν, Λυδία Ανδριώτη, Κατερίνα Αποστολίδου, Zeina Barakeh, Μάριος Βουτσινάς, Brothers Quay, Robert Cahen, Αικατερίνη Γεγισιάν, Γιώργος Γιώτσας, Ειρήνη Γκόνου, Λυδία Δαμπασίνα, Διοχάντη, Άντζη Δρακόπουλος, Ελένη Ζούνη, Daniel Hill, Μάριον Ιγγλέση, Ελίνα Ιωάννου, Βασίλης Καρούκ, Renee Magnanti, Δέσποινα Μειμάρογλου, Βάνα Ντατσούλη, Bill Pangburn, Ελένη Πανουκλιά, Βιβή Περυσινάκη, Άντα Πετρανάκη, Belle Shafir, Orit Ben-Shitrit, Δήμητρα Σκανδάλη, Μαριάννα Στραπατσάκη, Λάμπρος Τακλής, Νίκος Τρανός, Τάνια Τσιρίδου, Έφη Φουρίκη, Ζωή Χατζηγιαννάκη) για την εμπιστοσύνη, τον ενθουσιασμό και τη στήριξη τους στο όλο εγχείρημα.

Για το έργο της Διοχάντης, ευχαριστίες στους Στέφανο Μπαρμπαλιά (ηχητικός σχεδιασμός) και Γαβρίλο Μιχάλη (τεχνική υποστήριξη).

Για το έργο της Άντας Πετρανάκη, πολλές ευχαριστίες στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) και κυρίως στους: Σπυρίδωνα Κ. Πατέρα (Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος), Αναστασία Ανωγιάτη (Προϊσταμένη Τμήματος Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του ΟΣΕ), Ευάγγελο Χριστογιάννη (Διευθυντής Συντήρησης Γραμμής του ΟΣΕ), Δημήτρη Γαβαλά (Διεύθυνση Συντήρησης Γραμμών/ΥΓΚΝΕ/ΤΑ), και Γιώργο Κορατζάνη (Ομαδάρχης Τεχνικών Γραμμής).

Για το έργο της Μαριάννας Στραπατσάκη και της Τάνιας Τσιρίδου, ιδιαίτερες ευχαριστίες στους: Ιωάννη Μαλατάντη, Γιώργο Νικόπουλο, Μάνο Ροβίθη, Γιάννη Τράγαρη και Γιώργο Σπερνοβασίλη.

Ευχαριστίες σε όλους τους εθελοντές.

Πολλά ευχαριστώ στο IKEA (όμιλος Φουρλής) και τον Μαρίνο Αντωνιάδη (Διευθυντής Διακόσμησης και Εσωτερικής Επικοινωνίας).

Ένα τεράστιο ευχαριστώ στο οινοποιείο Κύαθος και τον Κώστα Μανολόπουλο καθώς και την Βίκος Α.Ε.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους: Louise Buttler, Stephen Hodson, Elizabeth Oppenheimer, Melanie Ridgeway και τον Βασίλη Στελιανίδη για την αμέριστη βοήθειά τους.

reality check

text by dr Kostas Prapoglou, curator

imagination is the only weapon in the war against reality

— Lewis Carroll, through the mouth of Cheshire Cat,
Alice in Wonderland, 1865

The psychiatric hospital of Dafni is situated on the axis of the ancient Sacred Way connecting Athens with the town of Eleusis (where the processional ceremony of the Eleusian Mysteries used to take place in antiquity) and opposite the sanctuary of Dafnios Apollo, above which the Byzantine monastery of Dafni was later erected in the 6th century AD.

In an area of high spiritual and mental rebirth since ancient times, the Psychiatric Hospital of Attica in Dafni was built in 1925 as the first State Psychiatric Hospital and has been continuously functioning ever since.

The exhibition takes place in one of the larger –now abandoned– buildings of the hospital grounds. Its focus transcends beyond the objective hypostasis of a psychiatric facility. It gazes further away from ideas of institutional confinement, it overrides mental illness as a medical condition and it surveys the structural constraints and qualities of the mind in relation with space and time.

Spacelessness (having and understanding no borders or limits) is a term that is further investigated in this exhibition. We also explore how consciousness, language and speech stand against gravity and how oftentimes visual landscapes turn into mindscapes and vice versa. Notions of the inside and outside are also being taken into account.

Where is insanity really located? Where do we normally find the real madhouse?

This is not an exhibition about the psychiatric hospital per se; viewers enter the micro-cosmos of an asylum but leave having witnessed what spaceless time and timeless space might mean, filtered through the omnipresence of human consciousness. The hospital is a simple point of embarkation and *reality check* brings to the fore not only the ideological follies of our existence, but also unpacks and unfolds its meaning layer after layer.

The research for this exhibition began several months before covid-19 became a fundamental part of our lives and the world started experiencing severe lockdowns. The paradoxical synchronisation and timing of the current pandemic situation with the conceptual framework of the show, became an additional vital element in the creative praxis of all participating artists because –amongst other things– they all experienced their own personal restraint and experienced what the inside and the outside could possibly mean on an interpersonal, social, and universal level. Perhaps, for the first time, everyone on this planet went through the very same situation at the same time (a kind of a collective isolation), thus registering a new common intercultural reference. The exhibition concept, consequently, reverberates the oddity of life through the manifestations of our real –unpredictable– and mutual everyday life.

*time and space are modes by which
we think and not conditions in which we live*
— Albert Einstein

Thirty-four artists have been invited to participate with site-specific and context-responsive works embracing the diversity of their visual (or non-visual) vocabulary through installations, video, soundscapes, sculpture, photography and performance. Each artist is allocated a separate room and viewers are free to navigate themselves within the building, explore and discover their works.

Each artist unveils their own perception of reality employing the medium they have been practicing on or started experimenting utilising new materials with which they felt a new connection, and adapted to particular components dictated by the environment of our building.

While the works are deeply esoteric as well as personal, they simultaneously touch upon issues we all deal with or usually feel awkward to share in the open. There is a fine line separating sanity from insanity and this is a paramount parameter that all artists attempt to convey here.

Reality check is a story that features an array of protagonists; time, space and human existence. All three dictate the visual lexicon of the works on view, shaping up convoluted narratives and allowing us to develop our own individual awareness

of actuality. These works play a manifold role on a par with our protagonists, merely driven by our impulses, emotions and cognitive attitudinal shifts. There is not a set script and, maybe, this text should not exist at all; everything should really be open to free observation and interpretation by everybody.

time is a measure or an idea, it does not exist.

— Antiphon of Rhamnus (470-410 B.C.),
Athenian orator and statesman

All installations on display are robust mindfields and multi-layered constructs.

Eozen Agopian's domain is an amalgamation of materials that have undergone a long course of physical effort incorporating reaping, cracking, tearing and cutting. *Broken into pieces/piece together* (2009-2021) is a visual panorama encapsulating the praxes of connection and disconnection, construction and deconstruction. The vigorous metaphors escaping from every inch of her fabrics and threads are a tribute to the omnipresent negotiations of life and the condition of unabating flux.

The environment of **Lydia Andrioti** brings a different perspective into everything that we know of. *In between the day without yesterday and the day after tomorrow* (2021), concentrates elements of our planet and the universe it belongs to within the restraints of a room. Earth from the countryside, sprouted plant seeds and free moving insects co-exist harmoniously with a curious sculpture in the heart of her space. Blowing up the scale of one of her platonic solids, the artist cognises a powerful unity with a metaphysical realm and primordial intelligence. Facets of spirituality and self-awareness dominate here, in tandem with the higher meaning of reconnection, re-awakening and ubiquitous wisdom. In unremitting dialogue with the universe, Andrioti's work is a conceptual investigation of 'who we are' en masse.

The yard (2021) by **Katerina Apostolidou** echoes through the voices of two individuals, closely related to the former Psychiatric Hospital of Corfu for female patients, bygone conditions of institutionalisation. The scrupulously orchestrated sound material disorients the viewer and generates an obscure ambiance that is also complimented by the visual components of the two reciprocating video channels. Troubling spatial discontinuities on a par with human utopianism, challenge ideas of normality and abnormality, simultaneously suggesting methods of healing and catharsis that lead towards a state of discharge and deinstitutionalisation.

The Garden of Maladies (2021), is **Zeina Barakeh's** interpretation on aspects of the anthropocene and the tropes we have been experiencing disease and global

pandemics. Her animation references covid-19 and all subsequent issues related to biowarfare, biosecurity and the channels through which we come up against trauma and the ways we can finally achieve safety and salvation. Redolent of Hieronymus Bosch's surrealism, Barakeh's animation was created as an odyssey of contemplation encouraging us to rethink about the reality we live in and reconsider our world, society and environment.

The film *In Absentia* (2000) by **Brothers Quay** is a perpetual journey into the subconscious, propelling our attention towards the multi-faceted planes of consciousness and the fine line between the real and the imaginary. Immersed in a parallel universe, the film's female character echoes a constantly changing totality, fabricating a surreal domain we are all invited to unite with. Tricking the eye with visual discontinuities, the artists indulge us in a trove of nostalgia, loss and an estranging unveiling of the intellect.

In *Juste le temps* (1983) by **Robert Cahen**, an unidentified emotional rhythm permeates timeless space, voiding an endemic sense of undefined anxiety, which unsuspectingly converts into a dreamy realm. Through this film, the artist conjures the quality of the fragility of the moment, which intertwines with the bleak ruins of the self. It recontextualises the viewer's sense of space and size and forming a deep interpersonal connection.

Emerging through its sheer minimalism, *BORDERLINE DO NOT CROSS* (2021) by **Lydia Dambassina**, is both a prayer and a directive; an appeal for regeneration. Bearing dominant auto-biographical references that recall the artist's studies in psychiatric epidemiology, her installation is an interpersonal statement of weight-lifting and liberation. The printed phrase on the floor tape is a reminder to keep away from the right to be, while the blowing curtain of the wide-open balcony door signifies the path towards unrestricted release and freedom. Focusing on our collective unconsciousness, Dambassina proposes a spatial externalisation as a therapeutic method to unchain our mind from all inequalities and disparities.

With her installation, **Diohandi** brings a transformative experience to the viewer. Expanding on themes involving visual limitations, *DAFNI 2021* (2021) is an elegy to the navigational uncertainties of the subconscious. After having studied thoroughly the architecture of the building and its integral spatial elements, the artist devises a psychogenic quest towards the depths of the unknown. Following a route through the long corridor, we are distracted by the abstract soundscape that exceeds us. And although it is unclear whether these are the voices of the past, present or future, the emerging transcendental sphere leads us towards a ghostly pathway that channels the desire to endure and carry on being.

Anaktoron (2021) by **Angie Drakopoulos** epitomises the ceaseless human need to exist, especially in times of hardship. The visual references of the video and prints on show confine a locus of an inner sanctum. Evocative of Carl Jung's

interpretation of the serpent as the ancestral symbol of healing and hidden libido, the artist creates an environment where nature has its own adjuvant purpose. The interconnectedness of inner architectural spaces with the outer natural world effectuates our utmost covet to repair and reclaim our life.

Whirling into light – an homage to Vico Nahmias (2021) by **Efi Fouriki and Lambros Taklis** conveys an attempt to reevaluate the limits of our existence. The employment of sound, motion, water, light and darkness signifies our understanding of timelessness and atemporality emerging through an immersive situation. This is where the present inevitably turns into a subjective value in connection with neural mechanisms of time perception. Inspired by the meditational practices, mindfulness techniques and inward dimension of Sufism, the two artists unlock the condition of self-captivity and create a new substitutional reality of a placeless place.

The photographic installation *Exercises in Speaking Out, vol. 3 (Flowers)* (2021) by **Aikaterini Gegisian**, is a journey through the artist's vast archive of 90s Greek magazines aiming at questioning the aesthetisation of experience as a form of a conscious or subconscious narrative. Unbound by instructions and directives, the viewer dives into a visual adventure, where colours and their chemical reactions dictate the ways we see them and therefore the way we comprehend and reimagine reality through emotion, cognition and logic.

A fragmented glacier in my room observing a still life – 'homage to climate change' (2021) by **Yorgos Giotsas** registers the phenomenon of climate change as a point of embarkation reacting to esoteric crisis and transition. Escaping from the subjective meaning of time and space, the artist generates a new domain, where iceberg fragments are seen as a simulation of a natural event strangely taking place within a controlled environment. Also containing pieces of still life, his habitat implies the diverse states of mind, where paranoia and sanity usually co-exist. This is the artist's refuge, an examination chamber where certain 'weather' conditions are being scrutinised and parallelised with our perplexing cosmos, uttering textures of pseudo humanism and entropy.

The title of **Irini Gonou's** installation borrows a verse from *The Tawasin*, a poem by Mansur Al-Hallaj, a 10th century Persian poet, mystic and teacher of Sufism. *Illusion with you has no illusion* (2021) explores the timeless metamorphosis of the self, the annihilation of the ego and the dialectics of spiritual freedom. Imbued with an abundant lyricism as well as unfeigned romanticism, the artist's works pronounce the intensified inwardness and the ethereal hypostasis of the human energy and aura.

In full bloom (2021), a video by **Zoe Hatziyannaki** reacts to those remnants on the building's wall surfaces that once used to bring to the previous inhabitants an artificial sense of outside inside. Stickers of flowers, birds and insects come back

to life and become part of a new reality blurring the boundaries between fact and the imaginary, the real and virtual. Incorporating a dash of impossibility in her narrative, the artist denotes the healing effects of nature on the human psyche and the potency to recalibrate from self-conflict to self-healing.

Reciprocal Synchrony (2021) by **Daniel Hill** is the perfect device to reveal the ability of natural world to reset itself, involving in this process every single part of it, including humans. Through a soundscape of cicadas, which entails fluctuations of specific oscillations and rhythmic patterns that are, bizarrely, within the range of the human heartbeat as well as our brainwaves, the artist engenders a remarkable sonic experience. The sporadic synchronisation of all cicadas is employed as a metaphor for symbiosis pointing at the wider picture of alignment, unification and agreement between the natural and the human worlds.

Vessel (2021) by **Marion Inglessi** features a constellation of ambiguous objects, an archive of unknown artefacts. Taking into account the ample ancient past of the hospital area and juxtaposing it against its current status, where the Sacred Way has been turned into a busy avenue with heavy traffic, the artist converts these two moments of time into hybrid specimens of an undefined civilisation. Carriers of memory and untold dreams, her entities are puzzling vessels of displacement; an equivocal interpretation of the erosion of memory and identity.

Elina Ioannou's *Aestivation (Composition with Stone Skins, Swimming Fin and Column)* (2021), is a cabinet of curiosities containing a bricolage of handmade fossilised-looking objects. Resembling organisms in a peculiar state of hibernation and co-existing with remnants of an unidentified moment in time, the installation is an unorthodox scene in limbo. Suspending the meaning of time with her debris that seem to defy gravitational laws, the artist mediates her conception of timeless existence under the lens of an unending search for optimal balance.

Vassilis Karouk with his installation *Tamarack* (2021) expands on themes involving the role and the evolution of consciousness and cognition, and the ways we are programmed to integrate multiple pieces of quotidian data across space and time. Activated by unconscious stimuli, such functions may be initiated automatically whereas at the same time they can all be the result of a controlled socio-political and cultural infrastructure. Imbued with a caustic approach, the artist reminds us of the boundless and utopian traits of consciousness ruptured by chaotic transfigurations, and prompts us to re-examine and re-discover it afresh.

Renee Magnanti with *Crossroads* (2021) speaks about the intertemporal importance of art throughout the centuries and the multifaceted ways this has been the conduit of expression. Focusing on the role of women as creators

utilising multitudinous mediums, the artist addresses emotion and diverse cultural identity as they are both expressed through the idea of opposites and connectivity, enhancing the ever-lasting contribution to society within a context of spaceless time.

Despina Meimaroglou's *Terrestrial limitations* (2021) articulates the artist's self-containment experience within the boundaries of her own home. Inspired by Marcel Duchamp's *Étant donnés*, Meimaroglou creates a room within a room caging herself and disorientating the viewer while, at the same time, making a sarcastic remark over tourist operators' holiday banners. Allowing visual access onto a single further opening through a hole on a wall, we suddenly see a distorted image of the artist herself at a distance, playing hide and seek with us. With light and its reflections at constant play and in dialogue with layers of shadow and darkness, the installation accentuates our constant battle with time and our unpredictable relationship with it.

When I love you... (2021) by **Vana Ntatsouli**, surfaces as a convoluted construct of the unconscious. The enigmatic and otherworldly beauty of her installation expatriates viewers into a dreamlike territory, which lies on the crossroads of realism and the unnatural, establishing a concealed sub-universe. The illusive water feature –an extravagant fountain of life bursting of colour– stands as a beacon of hope and optimism, evoking a multifactorial emotional fluidity that elucidates the disparate elasticity of time. Viewers are welcome to stay here and engage in an elevating crossing towards new fields of knowledge and consciousness.

A river apart (2021) by **Bill Pangburn** traverses across notions of physical materiality and visual materialisation encompassing a synthesis of dislocated time and space. The characteristics of a disembodied environment are reverberated by emphasising on the noetic flow that pervades the trajectory of heterogeneous and divergent mindscapes and the elusive quality of memory.

Influenced by the works of philosopher Henri Bergson, **Eleni Panouklia** initiates a methodology of archiving mnemonic traces, reflecting the apperception of the space that surrounds us and its impact on the psyche. Departing from snippets of nutriment such as seeds and fruit stone, *Archiving attempts or the first melon I stole* (2021), is an endeavour to explore and absorb the outside world by recording and cataloguing recurring habitual tendencies in order to search further and decode oneself. For the artist, life is a continuous and uninterrupted creative impulse that projects itself into the infinite and the subjective experience of time.

Vivi Perysinaki's *I come anew* (2021) reminisces the allegorical mechanism of rebirth. Her cocoon-like formations resemble stages beyond our mortal desperation and become advanced self-portraits of life. They are incubators of a metamorphosed interiority, narrating a sublime cycle of the self as an interminable

evolving entity. In a world increasingly divorced from our physical landscape, the installation alludes to an alternative stratum of being, where the human body may be controlled as a time-ship and converted into a new upgraded force.

Ada Petranaki's *Open Line* (2021) transpires as a monumental manifestation of the journey of the soul and the hauntological textures (according to Jacques Derrida) of displacement whether this expands unlimitedly and unconditionally on a corporeal as well as a noetic sphere. The installation proposes an exodus towards the infinite as soon as viewers enter the exhibition world. It transmits an uncanny sense of utopianism and a post-vision of nowness through the confluence of time-dilation and inner crossing.

Echoes of Transformation (2021) by **Belle Shafir** envisions multiple layers of corporeality resounding the labyrinthine course of transformation. Her installation with horsehair (a distant yet sturdy memory from her childhood years) in line with the performative character of her work, survey and illustrate the idea of transfiguration through a deep process of re-embodiment of the human body. For Shafir, a new life with its spiritual development is always applied as a metaphor of who we really are and what we could potentially become.

Ward of the Feral Horses (2014-17) by **Orit Ben-Shitrit**, enfolds a meditation on movement and madness, which are deciphered as the conduit of force of passion and the politics of being. Receiving her inspiration from philosopher Noah Parker-Sharpsteen, the artist creates a diverse situation, where surrealism and the occult are basic ingredients unfolding a mental exercise to affirm the borderless traits of sanity and insanity. Shitrit's protagonist is a cyborg undergoing a schizophrenic upheaval. Unable to communicate with his pre-oedipal being, his mind cracks and unleashes an outlandish carnivalesque dance troupe –Jinn– who appear from his room's furnishings. Aspects of gender, sexuality and race are constantly emerging and, like an ancient Greek play, we become the witness of the emancipation and disenfranchising of the human pneuma.

Dimitra Skandali's *small dazzled nothings* (2021) (a title borrowed by a verse of Greek poet Tassos Livaditis), is a multi-dimensional field of myriads of dry flowers and plant parts, all painstakingly woven together, creating a new lyrical landscape. Expanding over the vertical and horizontal interior surfaces of the space, the installation enacts as a new organism progressively invading the remnants of a previous life-form. It vocalises the momentary fragility and perishability of our presence on a par with that of nature's as devastated wildfires in Greece and other parts of the planet have recently proven, while it contemporaneously symbolises the eternal and indestructible interconnectivity between natural environment and ourselves.

The video installation by **Marianne Strapatsakis** and **Tania Tsiridou** embraces the innate tendency to seek affiliations with our surrounding living systems and

other forms of life. Its title, *Fragile Wondering* (2021) resonates with our urge to reconnect with nature and succeed in re-establishing an equilibrium. Engaging advanced technological methods, the interactive video installation becomes unique with every viewer as it traces, reacts and responds to different movements within the room. Recontextualising the sense of size and space, and spawning a sense of biophilia¹, the work attempts to negate contemporary cacotopias and reset our senses with a polymorphous choreography of nature itself.

Borrowed by a poem of Emily Dickinson, **Nikos Tranos'** installation title *Hope is the thing with feathers That perches in the soul* (2021), comprises an accumulation of human-like figures. Malformed, misshapen, deformed and distorted, the grotesque looking beings are representations of our mortal life. Portraying our vices and our ethical dilemmas, Tranos confesses his fears and anxieties on the future of humanity. Traversing across visions of evolution, sexuality, gender fluidity and the battle of the subconscious, the work poses questions about the world and our relation to it under the prism of post-humanism and the frailty of the void. The artist's poignant figures become a tool for viewing and experiencing futurity casting upon the present we think we live in.

Badtime stories (2021) by **Marios Voutsinas** divulges to the greatest extent our relationship with time, and how oftentimes this can be an utterly subjective situation. Distilled with a dry sense of humour, the installation is a conglomeration of uncountable wrist watches, meticulously woven into the metallic mesh of a bed mattress, all showing a different time. While we are challenged by the profound number of the collected items, we concurrently sense the awkwardness of timelessness, especially when we experience it during our sleep, where time, space and other subsequent impediments are expanded and annulled.

Eleni Zouni's *Inner Source* (2021) is a tide of feelings and ardour, confronting us with countless symbolical and allegorical glyphs and scripture fragments that escape from her suspended limpid surfaces, and bursting onto the walls of her room. Viewers are allowed to step inside and delve into a different world –the artist's own–, where meditation, spirituality, mysticism and mental (dis)orientation collide together. Zouni's work is energised by the pervasive tension between bodily sensibility, spiritual well-being and detox of the mind.

The true value of a human being can be found in the degree to which he has attained liberation from the self.

— Albert Einstein

---

1. *biophilia* is a term coined by Harvard naturalist, biologist and writer Dr Edward O. Wilson suggesting that humans possess an innate tendency to seek connections with nature and other forms of life.

reality check

κείμενο δρ Κώστας Πράπογλου, επιμελητής

*Η φαντασία είναι το μοναδικό όπλο στον πόλεμο
ενάντια στην πραγματικότητα*

— Lewis Carroll, δια στόματος γάτου Cheshire,
Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων, 1865

Το ψυχιατρικό νοσοκομείο του Δαφνίου τοποθετείται στον άξονα της αρχαίας Ιεράς Οδού που ενώνει την Αθήνα με την Ελευσίνα (το δρόμο αυτό διέσχιζε η τελετουργική πομπή των Ελευσίνιων Μυστηρίων κατά την αρχαιότητα) και ακριβώς απέναντι από το ιερό του Δάφνιου Απόλλωνα πάνω στο οποίο οικοδομήθηκε τον 6ο αιώνα μ.Χ. η βυζαντινή Μονή Δαφνίου.

Σε αυτόν τον τόπο ύψιστης πνευματικότητας και νοητικής αναγέννησης κατά τα αρχαία χρόνια, το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής στο Δαφνί χτίστηκε το 1925 ως το πρώτο κρατικό ψυχιατρικό νοσοκομείο και λειτουργεί αδιάκοπα μέχρι σήμερα.

Η έκθεση λαμβάνει χώρα σε ένα από τα μεγαλύτερα –σήμερα εγκαταλελειμμένα– κτίρια της περιοχής του νοσοκομείου και εστιάζει πέρα από την αντικειμενική υπόσταση μιας δομής ψυχιατρείου. Στρέφει το βλέμμα μας μακριά από νοήματα θεσμικού εγκλεισμού, αναιρεί και παρακάμπτει τη διανοητική διαταραχή ως ιατρική πάθηση και ερευνά τους δομικούς περιορισμούς και τα χαρακτηριστικά του νου σε σχέση με τον χώρο και τον χρόνο.

Η ατοπικότητα (το να μην αντιλαμβάνεται κανείς σύνορα και όρια) είναι ένας όρος που διερευνάται περαιτέρω σε αυτήν την έκθεση. Επίσης, εξετάζουμε πώς η συνείδηση, η γλώσσα και ο λόγος αντιστέκονται στη βαρύτητα και πώς, αρκετά συχνά, πραγματικά οπτικά τοπία μετατρέπονται σε νοητικά πεδία και αντίστροφα. Νοήματα του μέσα και του έξω λαμβάνονται επίσης υπόψη.

Πού βρίσκεται η τρέλα στα αλήθεια; Πού συνήθως εντοπίζουμε το πραγματικό φρενοκομείο;

Αυτή δεν είναι μία έκθεση για το ψυχιατρείο per se. Οι θεατές εισέρχονται στον μικρόκοσμο ενός ασύλου αλλά φεύγουν έχοντας γίνει μάρτυρες του τι θα μπορούσε να σημαίνει άτοπος χρόνος και άχρονος τόπος, υπό το φίλτρο της πανταχού παρούσας ανθρώπινης συνείδησης. Το νοσοκομείο αποτελεί πλέον ένα απλό σημείο εκκίνησης και η έκθεση *reality check* φέρνει στο προσκήνιο όχι μόνο τους ιδεολογικούς παραλογισμούς της ύπαρξής μας αλλά επίσης ξετυλίγει και αναλύει τη σημασία της διαδοχικά, στρώμα-στρώμα.

Η έρευνα της έκθεσης άρχισε να πραγματοποιείται αρκετούς μήνες πριν ο covid-19 γίνει μέρος της ζωής μας και προτού ο πλανήτης ξεκινήσει να βιώνει σκληρά lockdowns. Ο παράδοξος συγχρονισμός και η συγκυρία της τρέχουσας συνθήκης της πανδημίας με το παρόν εννοιολογικό πλαίσιο, αποτέλεσαν ένα επιπλέον ζωτικό στοιχείο στη δημιουργική πράξη όλων των συμμετεχόντων καλλιτεχνών καθότι –μεταξύ άλλων– βίωσαν όλοι ανεξαιρέτως τον δικό τους προσωπικό εγκλεισμό και διαχειρίστηκαν το τι μπορεί να σημαίνει για τον καθένα το μέσα και το έξω σε προσωπικό, διαπροσωπικό, κοινωνικό, και παγκόσμιο επίπεδο. Ίσως για πρώτη φορά, όλοι σε αυτόν τον πλανήτη έζησαν την ίδια συνθήκη ταυτόχρονα (μια συλλογική απομόνωση), αποκτώντας έτσι μια νέα διαπολιτισμική κοινή αναφορά. Το εννοιολογικό πλαίσιο της έκθεσης λοιπόν αντηχεί την παραδοξότητα της ζωής μέσα από τις εκφάνσεις της πραγματικής –απρόβλεπτης πλέον– και κοινής καθημερινότητάς μας.

Τριάντα τέσσερις καλλιτέχνες έχουν κληθεί να συμμετάσχουν με έργα που ανταποκρίνονται στον χώρο (site-specific) και στον εννοιολογικό άξονα της έκθεσης (context-responsive) δημιουργώντας με το ποικιλόμορφο οπτικό (ή μη) λεξιλόγιο τους εγκαταστάσεις, βίντεο, γλυπτά, ηχοτοπία, φωτογραφία και επιτελεστικές δράσεις (performances). Ένας ξεχωριστός χώρος αναλογεί σε κάθε καλλιτέχνη και οι θεατές είναι ελεύθεροι να περιηγηθούν μέσα στο κτίριο, να ερευνήσουν και να ανακαλύψουν τα έργα τους.

Κάθε καλλιτέχνης αποκαλύπτει τη δική του αντίληψη για την πραγματικότητα χρησιμοποιώντας το μέσο με το οποίο συνήθως δουλεύει ή άρχισε να πειραματίζεται, στρατολογώντας νέα υλικά με τα οποία αισθάνθηκε μια νέα σύνδεση προσαρμόζοντας τα σε συγκεκριμένα στοιχεία που υπαγορεύονται από το περιβάλλον του κτιρίου μας.

Ενώ τα έργα είναι βαθιά εσωτερικά καθώς και προσωπικά, ταυτόχρονα αγγίζουν θέματα που όλοι αντιμετωπίζουμε ή συνήθως αισθανόμαστε άβολα να μοιραστούμε ανοιχτά. Υπάρχει μια λεπτή γραμμή που διαχωρίζει τη λογική από την παραφροσύνη και αυτή είναι μια υψίστης σημασίας παράμετρος την οποία όλοι οι καλλιτέχνες προσπαθούν εδώ να διαχειριστούν.

Η έκθεση *reality check* είναι μια ιστορία που περιλαμβάνει μια σειρά από πρωταγωνιστές, τον χρόνο, τον χώρο και την ανθρώπινη ύπαρξη. Και οι τρεις ορίζουν το οπτικό λεξικό των έργων, διαμορφώνοντας περίπλοκες αφηγήσεις και επιτρέποντάς

μας να αναπτύξουμε τη δική μας ατομική επίγνωση της πραγματικότητας. Αυτά τα έργα παίζουν έναν πολλαπλό ρόλο στο ίδιο επίπεδο με τους πρωταγωνιστές μας, αμιγώς καθοδηγούμενοι από τις παρορμήσεις, τα συναισθήματα και τις γνωστικές συμπεριφορικές μετατοπίσεις. Δεν υπάρχει προκαθορισμένο σενάριο και, ίσως, αυτό το κείμενο δεν έπρεπε καν να υπάρχει. Στην πραγματικότητα όλα θα πρέπει να είναι ανοιχτά για ελεύθερη παρατήρηση και ερμηνεία από όλους.

νόημα ή μέτρον τόν χρόνον, ούχ υπόστασιν
(ο χρόνος είναι επινόηση ή τρόπος μέτρησης,
και δεν υπάρχει πραγματικά)

— Αντιφών ο Ραμνούσιος (470-410 π.Χ.), Αθηναίος πολιτικός

Όλες οι εγκαταστάσεις τις έκθεσης είναι ισχυρά νοπτικά πεδία και πολυεπίπεδα δομικά στοιχεία.

Ο τόπος της **Εοξέν Αγκοπιάν** είναι ένα αμάλγαμα υλικών που έχουν υποστεί μία μακρά πορεία σωματικής προσπάθειας η οποία περιλαμβάνει την συλλογή, το σπάσιμο, το σχίσσιμο και την κοπή. Η εγκατάσταση *Broken into pieces/piece together* (2009-2021) είναι ένα οπτικό πανόραμα που συμπυκνώνει πράξεις σύνδεσης και αποσύνδεσης, κατασκευής και αποδόμησης. Οι σθεναρές μεταφορές που δραπετεύουν από κάθε σπιθαμή των υφασμάτων και των νημάτων της είναι ένας φόρος τιμής στις πανταχού διαπραγματεύσεις της ζωής και στην κατάσταση της αδιάπτωτης ροής.

Το περιβάλλον της **Λυδίας Ανδριώτη** φέρνει μια διαφορετική προοπτική σε όλα όσα γνωρίζουμε. Το *In between the day without yesterday and the day after tomorrow* (2021), συγκεντρώνει στοιχεία του πλανήτη μας και του σύμπαντος στο οποίο αυτός ανήκει εντός των περιορισμών ενός δωματίου. Χώμα από την ύπαιθρο, σπόροι που βλασταίνουν και έντομα, συνυπάρχουν αρμονικά με ένα απόκοσμο γλυπτό στην καρδιά του χώρου. Αυξάνοντας την κλίμακα ενός από τα πλατωνικά στερεά της, η καλλιτέχνη υπογραμμίζει την ύπαρξη μιας ισχυρής ενότητας με τη μεταφυσική σφαίρα και την αρχέγονη νοημοσύνη. Πτυχές πνευματικότητας και αυτογνωσίας κυριαρχούν εδώ, σε συνδυασμό με την ανώτερη έννοια της επανασύνδεσης, της αφύπνισης και της πανταχού παρούσας σοφίας. Σε έναν αέναο διάλογο με το σύμπαν, το έργο της Ανδριώτη εισάγει μια εννοιολογική έρευνα για το «ποιοί είμαστε» στην ολότητά μας.

Η αυλή (2021) της **Κατερίνας Αποστολίδου** αντηχεί μέσα από τις φωνές δύο ατόμων, στενά συνδεδεμένων με το πρώην Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Κέρκυρας θηλέων ασθενών, παρελθοντικές συνθήκες ιδρυματοποίησης. Το σχολαστικά ενορχηστρωμένο ηχητικό υλικό αποπροσανατολίζει τον θεατή και συνθέτει μια σκοτεινή ατμόσφαιρα που επίσης συμπληρώνεται από τα οπτικά στοιχεία των δύο αλληλο-

επιδρώντων βιντεοπροβολών. Διαταραγμένες χωρικές ασυνέχειες σε παραλληλία με τον ανθρώπινο ουτοπισμό, αμφισβητούν ιδέες κανονικότητας και ανωμαλίας, προτείνοντας ταυτόχρονα μεθόδους επούλωσης και κάθαρσης που οδηγούν σε μία κατάσταση απελευθέρωσης και αποϊδρυματοποίησης.

Το βίντεο *The Garden of Maladies* (2021) αποτελεί μία ερμηνεία της **Zeina Barakeh** σχετικά με πτυχές του ανθρωπόκαινου¹ και τους τρόπους με τους οποίους βιώνουμε ασθένειες και παγκόσμιες πανδημίες. Η κινούμενη εικόνα της (animation) αναφέρεται στον covid-19 και σε όλα τα συσχετιζόμενα ζητήματα που συνδέονται με τον βιολογικό πόλεμο (biowarfare), τη βιοασφάλεια (biosecurity) και τα κανάλια μέσω των οποίων ερχόμαστε αντιμέτωποι με το τραύμα και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε επιτέλους να επιτύχουμε ασφάλεια και σωτηρία. Θυμίζοντάς μας τον σουρεαλισμό του Ιερώνυμου Μπος, το animation της Barakeh δημιουργήθηκε ως μία οδύσσεια περισυλλογής που μας ενθαρρύνει να ξανασκεφτούμε την πραγματικότητα στην οποία ζούμε και να επανεξετάσουμε τον κόσμο, την κοινωνία και το περιβάλλον μας.

Το έργο *Badtime stories* (2021) του **Μάριου Βουτσινά** αποκαλύπτει στο μέγιστο βαθμό τη σχέση μας με το χρόνο και πόσο συχνά αυτή μπορεί να είναι μια εντελώς υποκειμενική κατάσταση. Εμποτισμένη με φλεγματικό χιούμορ, η εγκατάσταση είναι μια συσσωρευση αμέτρητων ρολογιών χειρός, σχολαστικά υφασμένα στο μεταλλικό πλέγμα ενός στρώματος κρεβατιού, δείχνοντας όλα διαφορετική ώρα. Και ενώ μας προκαλεί ο ασύλληπτος αριθμός των συλλεχθέντων αντικειμένων, διαισθανόμαστε ταυτόχρονα την αμχανία της αχρονικότητας, ειδικά όταν την βιώνουμε κατά τη διάρκεια του ύπνου μας, όπου ο χρόνος, ο χώρος και άλλα επακόλουθα εμπόδια διαστέλλονται και εκμηδενίζονται.

Το μικρού μήκους φιλμ *In Absentia* (2000) των **Brothers Quay** είναι ένα αέναο ταξίδι στο υποσυνείδητο, ωθώντας την προσοχή μας προς τα πολυδιάστατα επίπεδα συνείδησης και τη λεπτή γραμμή μεταξύ του πραγματικού και του φανταστικού. Βυθισμένη σε ένα παράλληλο σύμπαν, ο γυναικείος χαρακτήρας της ταινίας απηχεί μια διαρκώς μεταβαλλόμενη ολότητα, κατασκευάζοντας ένα σουρεαλιστικό περιβάλλον στο οποίο καλούμαστε όλοι να γίνουμε μέρος και κοινωνοί του. Ξεγελώνοντας το μάτι με οπτικές ασυνέχειες, οι καλλιτέχνες, μας καταφέρνουν να υποκύπτουμε σε μια συνθήκη νοσταλγίας, απώλειας και αποξενωτικής αποκάλυψης της νοημοσύνης.

Στο *Juste le temps* (1983) του **Robert Cahen**, ένας άγνωστος συναισθηματικός ρυθμός διαπερνά τον άχρονο χώρο, ακυρώνοντας μια ενδημική αίσθηση απροσδιόριστης ανησυχίας, η οποία ανυποψίαστα μετατρέπεται σε μια ονειρική κατάσταση. Μέσα από αυτό το φιλμ, ο καλλιτέχνης ανακαλεί την ποιότητα της ευθραυστότητας

1. Η ανθρωπόκαινος εποχή (ή ανθρωπόκαινο) είναι μια προτεινόμενη γεωλογική εποχή που χρονολογείται από την έναρξη σημαντικών ανθρώπινων επιπτώσεων στη γεωλογία και τα οικοσυστήματα της Γης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής.

της στιγμής, η οποία είναι αλληλένδετη με τα ερείπια του εαυτού. Επαναπροσδιορίζει την αίσθηση που έχει ο θεατής για τον χώρο και το μέγεθός του και ανασυγκροτεί μια βαθιά διαπροσωπική σύνδεση.

Η φωτογραφική εγκατάσταση *Exercises in Speaking Out, vol. 3 (Flowers)* (2021) της **Αικατερίνης Γεγνοιάν** είναι ένα ταξίδι μέσα από το τεράστιο αρχείο της των ελληνικών περιοδικών της δεκαετίας του '90 με σκοπό την αμφισβήτηση της τάσης για αισθητικοποίηση της εμπειρίας ως μορφή συνειδητής ή υποσυνείδητης αφήγησης. Χωρίς κανόνες και οδηγίες, ο θεατής κάνει βουτιά σε μια οπτική περιπέτεια, όπου τα χρώματα και οι χημικές αντιδράσεις τους υπαγορεύουν τους τρόπους που τα βλέπουμε και, ως εκ τούτου, τον τρόπο που κατανοούμε και επαναπροσδιορίζουμε την πραγματικότητα μέσα από το συναίσθημα, τις γνωστικές λειτουργίες και τη λογική.

Η εγκατάσταση με τίτλο *Ένα σπασμένο παγόβουνο στο δωμάτιό μου παρατηρεί μια νεκρή φύση – «φόρος τιμής στην κλιματική αλλαγή»* (2021) του **Γιώργου Γιώτσα** καταγράφει το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής ως σημείο εκκίνησης που αντιδρά στην εσωτερική κρίση και μετάβαση. Διαφεύγοντας από την υποκειμενική έννοια του χρόνου και του χώρου, ο καλλιτέχνης δημιουργεί ένα νέο τόπο, όπου τα θραύσματα παγόβουνου θεωρούνται προσομοίωση ενός φυσικού γεγονότος που παραδόξως λαμβάνει χώρα σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Περιέχοντας παράλληλα δείγματα νεκρής φύσης, ο βιότοπός του υποδηλώνει τις ποικίλες καταστάσεις του νου, όπου η παράνοια και η λογική συνήθως συνυπάρχουν. Αυτό είναι το καταφύγιο του καλλιτέχνη, ένας εξεταστικός θάλαμος όπου ορισμένες «καιρικές» συνθήκες εξετάζονται διεξοδικά και παραλληλίζονται με το περίεργο σύμπαν μας, μιλώντας για εκφάνσεις ψευδο-ανθρωπισμού και εντροπίας².

Ο τίτλος της εγκατάστασης της **Ειρήνης Γκόνου** δανείζεται ένα στίχο από το *Tawasin*, ένα ποίημα του Mansur Al-Hallaj, Πέρση ποιητή του 10ου αιώνα, μυστικιστή και δασκάλου του Σουφισμού. Η εγκατάσταση *Illusion with you has no illusion* (2021), διερευνά τη διαχρονική μεταμόρφωση του εαυτού, την εξουδετέρωση και την ισοπέδωση του εγώ και τη διαλεκτική της πνευματικής ελευθερίας. Εμποτισμένα με αστείρευτο λυρισμό καθώς και πηγαίο ρομαντισμό, τα έργα της καλλιτέχνιδος εκφράζουν τη βαθύτατη εσωστρέφεια και την αιθέρια υπόσταση της ανθρώπινης ενέργειας και αύρας.

Αναδυόμενη μέσω του δικού της πηγαίου μινιμαλισμού, η εγκατάσταση *BORDERLINE DO NOT CROSS* (2021) της **Λυδίας Δαμπασίνα**, ενέχει τόσο μια προσευχή όσο και μία οδηγία, μία έκκληση για αναγέννηση. Με κυρίαρχες αυτοβιογραφικές αναφορές που παραπέμπουν στις σπουδές της εικαστικού στην ψυχιατρική επιδημιολογία, το έργο της είναι μια διαπροσωπική δήλωση άρσης βαρών και απελευθέρωσης. Η τυπωμένη φράση σε επιδαπέδια ταινία είναι μια υπενθύμιση διατήρησης απόστασης από το δικαίωμα «του υπάρχω», ενώ η κουρτίνα της ορθάνοιχτης μπαλκονόπορτας που τη φυσά ο άνεμος προς το εσωτερικό του δωματίου, σηματοδοτεί το μονοπάτι

2. αταξίας και χάους.

προς την απεριόριστη αποδέσμευση και ελευθερία. Εστιάζοντας στο συλλογικό μας ασυνείδητο, η Δαμπασίνα προτείνει μια χωρική έκφραση εξωτερίκευσης ως θεραπευτική μέθοδο για να λυθούν τα δεσμά του μυαλού μας από όλες τις ανισότητες και διαφορές.

Με την site-specific εγκατάστασή της, η **Διοχάντη** διαμορφώνει μια εμπειρία μετουσίωσης για τον θεατή. Κάνοντας σαφή αναφορά σε νοήματα που σχετίζονται με οπτικούς περιορισμούς, το έργο με τίτλο *Δαφνί 2021* (2021), είναι μια ελεγεία στις αβεβαιότητες πλοήγησης και περιήγησης του υποσυνείδητου. Έχοντας μελετήσει διεξοδικά την αρχιτεκτονική και την ακουστική του κτιρίου καθώς και τα επιμέρους αναπόσπαστα στοιχεία του χώρου, η καλλιτέχνις επινοεί μια ψυχογενή αναζήτηση προς τα μύχια του άγνωστου. Ενώ ακολουθούμε μια πορεία μέσα στο μακρύ διάδρομο, η προσοχή μας αποσπάται από το αφαιρετικό ηχοτοπίο που μας υπερβαίνει και μας ξεπερνά. Και παρόλο που δεν είναι σαφές αν αυτές είναι οι φωνές του παρελθόντος, του παρόντος ή του μέλλοντος, η αναδυόμενη αυτή υπερβατική σφαίρα, μας οδηγεί σε ένα απόκοσμο μονοπάτι που εκπέμπει την επιθυμία να αντέξουμε και να συνεχίσουμε να υπάρχουμε. Το έργο της Διοχάντης ξετυλίγεται μπροστά μας ως μια εννοιολογική χαρτογράφηση της ψυχής, μια τελετουργική αποκάλυψη εξαγνισμού και της κάθαρσης.

Η εγκατάσταση με τίτλο *Ανάκτορον* (2021) από την **Άντζη Δρακόπουλος** αποτελεί την επιτομή της αδιάκοπης ανθρώπινης ανάγκης ύπαρξης, ειδικά σε περιόδους κακουχιών. Οι οπτικές αναφορές του βίντεο και των τυπωμάτων που παρουσιάζονται, εσωκλείουν τον τόπο ενός βαθύτερου άδυτου. Με σαφείς αναφορές στην ερμηνεία του Carl Jung για το ερπετό ως το προγονικό σύμβολο της θεραπείας αλλά και της υποκρυπτόμενης λίμπιντο, η εικαστικός δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου η φύση φέρει το δικό της επικουρικό σκοπό. Η διασύνδεση των εσωτερικών αρχιτεκτονικών χώρων με τον εξωτερικό φυσικό κόσμο επηρεάζει την απόλυτη λαχτάρα να αποκαταστήσουμε και να ανακτήσουμε τη ζωή μας.

Η *Εσωτερική Πηγή* (2021) της **Ελένης Ζούνη** είναι ένα κύμα συναισθημάτων και έντασης, φέρνοντάς μας αντιμέτωπους με αμέτρητους συμβολικούς και αλληγορικούς γρίφους και γλωσσικά θραύσματα που δραπετεύουν από τις αιωρούμενες διαφανείς επιφάνειές και εκρήγνυνται στους τοίχους του δωματίου της. Οι θεατές επιτρέπεται να μπουν μέσα και να βρεθούν σε έναν διαφορετικό κόσμο –αυτόν της καλλιτέχνιδος– όπου ο διαλογισμός, η πνευματικότητα, ο μυστικισμός και ο πνευματικός (απο)προσανατολισμός συγκρούονται μεταξύ τους. Το έργο της Ζούνη ενεργοποιείται από τη διάχυτη ένταση μεταξύ σωματικής ευαισθησίας, πνευματικής ευεξίας και αποτοξίνωσης του νου.

Το έργο *Reciprocal Synchrony* (2021) του **Daniel Hill** είναι ο ιδανικός μηχανισμός για να αποκαλύψει την ικανότητα του φυσικού κόσμου να επαναρυθμιστεί, εμπλέκοντας σε αυτήν τη διαδικασία κάθε μέρος του, συμπεριλαμβανομένων και των ανθρώπων. Μέσα από ένα ηχοτοπίο από τζιτζίκια, το οποίο εμπλέκει διακυμάνσεις συγκεκριμένων ταλαντώσεων και ρυθμικών μοτίβων που βρίσκονται, παραδόξως,

μέσα στο φάσμα του ανθρώπινου καρδιακού παλμού καθώς και στα εγκεφαλικά του κύματα, ο καλλιτέχνης κατασκευάζει μια ιδιαίτερη ηχητική εμπειρία. Ο σποραδικός συγχρονισμός όλων των τζιτζικιών χρησιμοποιείται ως μια μεταφορά συμβίωσης που καταδεικνύει την ευρύτερη εικόνα της ευθυγράμμισης, της ενοποίησης και της συμφωνίας μεταξύ του φυσικού και του ανθρώπινου κόσμου.

Η εγκατάσταση με τίτλο *Σκεύος* (2021) της **Μάριον Ιγγλέση** παρουσιάζει έναν αστερισμό από αμφίσημα αντικείμενα, ένα αρχείο άγνωστων τεχνουργημάτων. Λαμβάνοντας υπόψη το πλούσιο αρχαίο παρελθόν του γεωγραφικού τόπου του νοσοκομείου και αντιπαραθέτοντάς τον με την τρέχουσα κατάστασή του, όπου η Ιερά Οδός έχει πλέον μετατραπεί σε μια πολυσύχναστη λεωφόρο, η εικαστικός μετατρέπει αυτές τις δύο χρονικές στιγμές σε υβριδικά δείγματα ενός απροσδιόριστου πολιτισμού. Φορείς μνήμης και ανείπωτων ονείρων, οι οντότητές της είναι αιγιματικά δοχεία μετατόπισης, μια αμφίσημη και διφορούμενη ερμηνεία της διάβρωσης της μνήμης και της ταυτότητας.

Το έργο *Aestivation (Composition with Stone Skins, Swimming Fin and Column)* (2021) της **Ελίνας Ιωάννου** είναι ένα cabinet of curiosities³ που περιέχει ένα συνονθύλευμα χειροποίητων αντικειμένων που μοιάζουν με απολιθώματα. Παρόμοια με οργανισμούς της φύσης σε μια ιδιόμορφη κατάσταση αδρανοποίησης ή νάρκης που συνυπάρχουν με κατάλοιπα μιας απροσδιόριστης στιγμής στον χρόνο, η εγκατάσταση είναι μια ανορθόδοξη σκηνή εν αναμονή στο κενό. Αναστέλλοντας το νόημα του χρόνου με συντρίμια που φαίνεται να ψηφούν τους νόμους της βαρύτητας, η καλλιτέχνις εκφράζει τη σύλληψη της διαχρονικής ύπαρξης υπό το πρίσμα μιας ατέρμονης αναζήτησης για βέλτιστη ισορροπία.

Ο **Βασίλης Καρούκ** με την εγκατάσταση *Tamarack* (2021), επεκτείνεται πάνω σε θέματα που αφορούν το ρόλο και την εξέλιξη της συνείδησης και της γνωστικής λειτουργίας, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους είμαστε προγραμματισμένοι να ενσωματώσουμε πολλαπλά κομμάτια καθημερινών δεδομένων στον χώρο και τον χρόνο. Έχοντας ενεργοποιηθεί από ασυνείδητα ερεθίσματα, τέτοιες λειτουργίες μπορούν να πυροδοτηθούν αυτόματα, ενώ ταυτόχρονα μπορούν όλες να είναι αποτέλεσμα μιας ελεγχόμενης κοινωνικοπολιτικής και πολιτιστικής υποδομής. Υιοθετώντας μια καυστική προσέγγιση, ο καλλιτέχνης μας υπενθυμίζει τα υπερβατικά και τα ουτοπικά χαρακτηριστικά της συνείδησης που διαρρηγνύονται από χαστικές μεταμορφώσεις και μας ωθεί να την επανεξετάσουμε και να την ανακαλύψουμε από την αρχή.

Η **Renee Magnanti** με το έργο *Crossroads* (2021), μιλά για την υπερχρονική σημασία της τέχνης ανά τους αιώνες και τους πολύπλευρους τρόπους με τους οποίους αυτή υπήρξε αγωγός έκφρασης. Εστιάζοντας στο ρόλο των γυναικών ως δημιουργών που χρησιμοποιούν πολυδιάστατα μέσα, η καλλιτέχνις απευθύνεται στο συναίσθημα και την ποικιλόμορφη πολιτιστική ταυτότητα όπως και τα δύο εκφράζονται

3. ντουλάπι περιέργων αντικειμένων (wunderkammer).

μέσω της ιδέας των αντιθέτων και της συνδεσιμότητας, ενισχύοντας την παντοτινή συμβολή στην κοινωνία μέσα σε ένα πλαίσιο άκωρου χρόνου.

Οι *Επίγειοι περιορισμοί* (2021) της **Δέσποινας Μειμάρογλου** αρθρώνουν την εμπειρία αυτοπεριορισμού της καλλιτέχνιδος εντός των ορίων του σπιτιού της. Εμπνευσμένη από το έργο *Étant donné* του Marcel Duchamp, η Μειμάρογλου συγκροτεί ένα δωμάτιο εντός άλλου, μεγαλύτερου, δωματίου εγκλωβίζοντας τον εαυτό της και αποπροσανατολίζοντας τον θεατή, ενώ παράλληλα συνθέτει ένα σαρκαστικό σχόλιο για τις διαφημιστικές καμπάνιες διακοπών των τουριστικών γραφείων. Επιτρέποντας την οπτική πρόσβαση σε ένα μόνο άνοιγμα μέσω μιας οπής, βλέπουμε ξαφνικά μια παραμορφωμένη εικόνα της ίδιας της Μειμάρογλου από απόσταση, παίζοντας κρυφτό μαζί μας. Με το φως και τις αντανάκλασεις του σε ένα συνεχές παιχνίδισμα και σε διάλογο με επίπεδα σκιάς και σκοταδιού, η εγκατάσταση υπερτονίζει τη διαρκή μάχη μας με τον χρόνο και την απρόβλεπτη σχέση μας μαζί του.

Η εγκατάσταση με τίτλο *Όταν σ' αγαπώ...* (2021) της **Βάνας Ντατσούλη** εμφανίζεται ως ένα περίπλοκο κατασκευάσμα του ασυνείδητου. Η αινιγματική και απόκοσμη ομορφιά του έργου της εκπαιρίζει τους θεατές σε μια ονειρική σφαίρα, η οποία βρίσκεται στο σταυροδρόμι του ρεαλισμού και του αφύσικου, εγκαθιδρύοντας ένα κρυμμένο υπο-σύμπαν. Το απροσδιόριστο περίεργο στοιχείο του νερού –ένας εξωπραγματικός πίδακας ζωής με εκρήξεις χρωμάτων– ορθώνεται ως φάρος ελπίδας και αισιοδοξίας, προκαλώντας μια πολυπαραγοντική συναισθηματική ρευστότητα που αποσαφηνίζει την ανομοιογενή ελαστικότητα του χρόνου. Οι θεατές είναι ευπρόσδεκτοι να παραμείνουν εδώ και να συμμετάσχουν στη διαδικασία ενός υπέρτατου περάσματος προς νέα πεδία γνώσης και συνείδησης.

Το έργο *A river apart* (2021) από τον **Bill Pangburn**, πλέει πάνω σε νοήματα της φυσικής υλικότητας και της οπτικής υλοποίησης ενσωματώνοντας μια σύνθεση εξαρθρωμένου χρόνου και χώρου. Τα χαρακτηριστικά ενός εξαϋλωμένου περιβάλλοντος αντηχούν δίνοντας έμφαση στη νοηματική ροή που διαπερνά την τροχιά ετερογενών και αποκλινόντων νοητικών τοπίων καθώς και την ασαφή και απατηλή ποιότητα της μνήμης.

Επηρεασμένη από τα έργα του φιλοσόφου Henri Bergson, η **Ελένη Πανουκλιά** εισάγει μια μεθοδολογία αρχειοθέτησης μνημονικών ιχνών, αντανάκλωντας την αντίληψη του χώρου που μας περιβάλλει και την επίδρασή του στην ψυχή. Έχοντας ως αφετηρία δείγματα θεραπευτικών υλών όπως σπόροι και κουκούτσια, το έργο *Απόπειρες ταξινόμησης ή το πρώτο πεπόνι που έκλεψα* (2021), αποτελεί μια προσπάθεια να εξερευνησουμε και να απορροφήσουμε τον έξω κόσμο με την καταγραφή και την καταλογογράφηση επαναλαμβανόμενων επίκτητων συνηθειών προκειμένου να ψάξουμε περαιτέρω και να αποκωδικοποιήσουμε τον εαυτό μας. Για την εικαστικό, η ζωή είναι μια συνεχής και αδιάκοπη δημιουργική παρόρμηση που προβάλλει τον εαυτό της στο άπειρο και στην υποκειμενική εμπειρία του χρόνου.

Η **Βιβή Περυσινάκη** με το έργο *I come anew* (2021), συλλογίζεται έναν αλληγορικό μηχανισμό αναγέννησης. Οι φόρμες που μοιάζουν με κουκούλια παραπέμπουν σε στάδια πέρα από τη θνητή απόγνωση μας και μετατρέπονται σε προηγμένες αυτοπροσωπογραφίες της ζωής. Είναι θερμοκοιτίδες μιας μεταμορφωμένης εσωτερικότητας, που αφηγείται τον απόλυτο κύκλο ζωής του εαυτού μας ως μια αέναη εξελισσόμενη οντότητα. Σε έναν κόσμο που όλο και περισσότερο απομακρύνεται από το φυσικό τοπίο, η εγκατάσταση παραπέμπει σε ένα εναλλακτικό στρώμα ύπαρξης, όπου το ανθρώπινο σώμα μπορεί να ελεγχθεί ως χρονοκάψουλα και να μετατραπεί σε μια νέα αναβαθμισμένη δύναμη.

Η *Ανοιχτή Γραμμή* (2021) της **Άντας Πετρανάκη** αναδεικνύεται ως μια μνημειώδης εκδήλωση του ταξιδιού της ψυχής και της φαντασματολογικής υψής (κατά τον Jacques Derrida) του εκτοπισμού, ακόμα κι αν αυτός επεκτείνεται απεριόριστα και άνευ όρων προς μια σωματική αλλά και νοητική σφαίρα. Η εγκατάσταση προτείνει μια (δι)έξοδο προς το άπειρο αμέσως μόλις οι θεατές εισέλθουν στον κόσμο της έκθεσης. Μεταδίδει μια ανοίκεια αίσθηση ουτοπικότητας και ένα μετα-όραμα του τώρα, διαμέσου της συμβολής της χρονικής διαστολής και της εσωτερικής διέλευσης.

Η εγκατάσταση *Echoes of Transformation* (2021) από την **Belle Shafir** οραματίζεται πολλαπλά επίπεδα σωματικότητας που αντηχούν τη δαιδαλώδη πορεία της μεταμόρφωσης. Η εγκατάστασή της με αλογότρια (μια μακρινή αλλά στιβαρή ανάμνηση από τα παιδικά της χρόνια) σε συνδυασμό με τον επιτελεστικό χαρακτήρα του έργου της, ερευνά και απεικονίζει την ιδέα της αλλαγής μέσα από μια βαθιά διαδικασία επανενσάρκωσης του ανθρώπινου σώματος. Για την Shafir, μια νέα ζωή με την πνευματική της εξέλιξη εφαρμόζεται πάντα ως μία μεταφορά του ποιοι πραγματικά είμαστε και του τι θα μπορούσαμε ενδεχομένως να γίνουμε.

Το βίντεο με τίτλο *Ward of the Feral Horses* (2014-17) της **Orit Ben-Shitrit** αποτελεί μια διαδικασία στοχασμού για την κίνηση και την παραφροσύνη, οι οποίες αποκρυπτογραφούνται ως αγωγό της δύναμης του πάθους και της πολιτικής της ύπαρξης. Λαμβάνοντας την έμπνευσή της από τον φιλόσοφο Noah Parker-Sharpsteen, η καλλιτέχνις δημιουργεί μια ετερογενή και ποικιλόμορφη κατάσταση, όπου ο σουρεαλισμός και το υπερβατικό είναι βασικά συστατικά που ξεδιπλώνουν μια πνευματική άσκηση που επιβεβαιώνει τα απεριόριστα χαρακτηριστικά της λογικής και της παραφροσύνης. Ο πρωταγωνιστής της Shitrit είναι ένα ανθρωποειδές (cyborg) σε σχιζοειδή διαταραχή. Ανίκανο να επικοινωνήσει με την προ-οιδιπόδεια ύπαρξή του, το μυαλό του καταρρέει και απελευθερώνει έναν καρναβαλικό χορευτικό θίασο –το τζινι– που ξεπηδά μέσα από τα έπιπλα του δωματίου. Πτυχές που σχετίζονται με έμφυλες και φυλετικές διακρίσεις, αναδύονται συνεχώς και, όπως στο αρχαίο ελληνικό θέατρο, γινόμαστε μάρτυρες της χειραφέτησης και της αποδέσμευσης του ανθρώπινου πνεύματος.

Το *Μικρά έκθαμβα τίποτα* της **Δήμητρας Σκανδάλη** (2021) (τίτλος δανεισμένος από στίχο του ποιητή Τάσου Λειβαδίτη), είναι ένα πολυδιάστατο πεδίο μυριάδων

ξηρών λουλουδιών και τμημάτων φυτών, όλα επιμελώς υφασμένα μεταξύ τους, δημιουργώντας εκ νέου ένα λυρικό τοπίο. Αναπτυσσόμενη στις κάθετες και οριζόντιες εσωτερικές επιφάνειες του χώρου, η εγκατάσταση λειτουργεί ως ένας νέος οργανισμός που εισβάλλει σταδιακά στα κατάλοιπα μιας προηγούμενης μορφής ζωής. Εκφράζει τη στιγμιαία ευθραυστότητα και φθαρτότητα της παρουσίας μας στο ίδιο επίπεδο με αυτό της φύσης, όπως απέδειξαν πρόσφατα οι καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα και σε άλλα μέρη του πλανήτη, ενώ συμβολίζει ταυτόχρονα την αιώνια και άφθαρτη διασυνδεσιμότητα μεταξύ του φυσικού περιβάλλοντος και του εαυτού μας.

Η βιντεοεγκατάσταση της **Μαριάννας Στραπατσάκη** και της **Τάνιας Τσιρίδου** αγκαλιάζει την έμφυτη τάση αναζήτησης δεσμών με τα περιβάλλοντα συστήματα διαβίωσης και άλλες μορφές ζωής. Ο τίτλος, *Εύθραυστη Περιπλάνηση* (2021), αντικατοπτρίζει την επιθυμία μας να επανασυνδεθούμε με τη φύση και να επιτύχουμε την αποκατάσταση μιας ισορροπίας. Χρησιμοποιώντας προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους, η διαδραστική βιντεοεγκατάσταση γίνεται μοναδική με κάθε θεατή καθώς ανιχνεύει, αντιδρά και ανταποκρίνεται σε διαφορετικές κινήσεις μέσα στο δωμάτιο. Επαναπροσδιορίζοντας την αίσθηση του μεγέθους και του χώρου, και εγκυμονώντας μια αίσθηση βιοφιλίας⁴, το έργο προσπαθεί να ακυρώσει τις σύγχρονες κακοτοπίες και να επανασυντονίσει τις αισθήσεις μας με μια πολυμορφική χορογραφία της ίδιας της φύσης.

Δανεισμένος από ένα ποίημα της Emily Dickinson, ο τίτλος της εγκατάστασης του **Νίκου Τρανού** *Η ελπίδα είναι ένα πράγμα με φτερά Που κουρνιάζει μέσα στην ψυχή* (2021), περιλαμβάνει μια συσώρευση ανθρωπόμορφων οντοτήτων. Κακοσχηματισμένες, δύσμορφες και παραμορφωμένες, οι υπάρξεις αυτές, με την γκροτέσκα εμφάνισή τους, αποτελούν αναπαραστάσεις της θνητής μας ζωής. Απεικονίζοντας τις αδυναμίες, τα ελαττώματα, τις διαστροφές και τα ηθικά μας διλήμματα, ο Τρανός καταθέτει τους φόβους και τις ανησυχίες του για το μέλλον της ανθρωπότητας. Οραματιζόμενο συνθήκες εξέλιξης, σεξουαλικότητας, ρευστότητας των φύλων και μάχης του υποσυνείδητου, το έργο θέτει ερωτήματα για τον κόσμο και τη σχέση μας με αυτόν υπό το πρίσμα του μετα-ανθρωπισμού και της ευθραυστότητας του κενού και της ακύρωσης. Οι καυστικές φιγούρες του καλλιτέχνη γίνονται ένα εργαλείο παρατήρησης και βιώματος του μέλλοντος έτσι όπως αυτό επιβάλλεται στο παρόν μέσα στο οποίο πιστεύουμε ότι ζούμε.

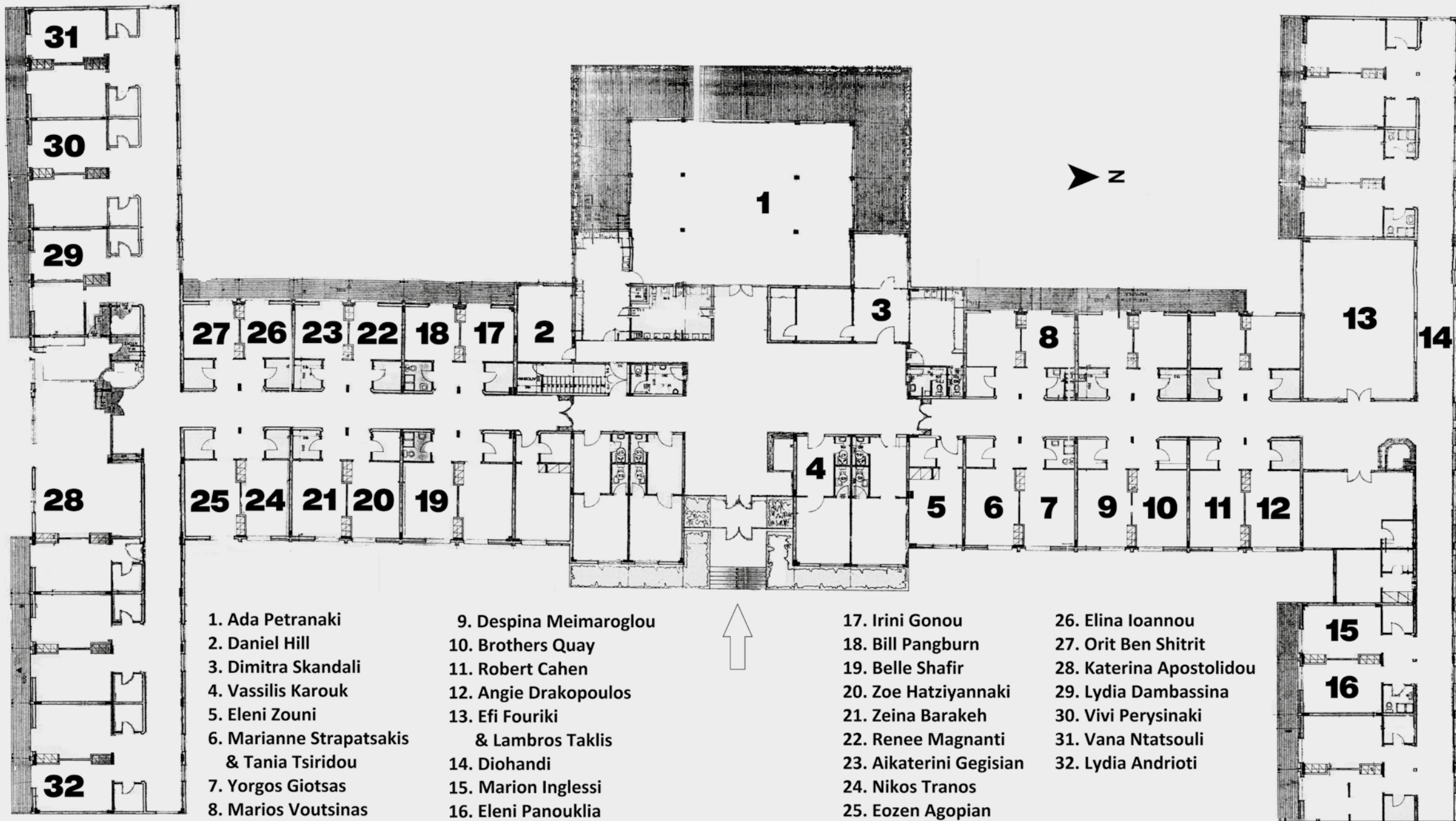
Η εγκατάσταση *Whirling into light – an homage to Vico Nahmias* (2021) της **Έφης Φουρίκη** και του **Λάμπρου Τακλή** μεταφέρει μια προσπάθεια επανεκτίμησης των ορίων της ύπαρξής μας. Η χρήση ήχου, κίνησης, νερού, φωτός και σκότους σηματοδοτεί την κατανόησή μας για τη διαχρονικότητα και την αχρονικότητα που αναδύονται μέσω μιας καθηλωτικής κατάστασης. Είναι εδώ που το παρόν αναπό-

4. Η βιοφιλία είναι ένας όρος που καθιερώθηκε από τον φυσιοδίφη, βιολόγο και συγγραφέα απόφοιτο του Harvard δρ Edward O. Wilson, ο οποίος προτείνει ότι ο άνθρωπος διαθέτει την εσωτερική τάση να επιζητά διαρκώς μια σύνδεση με τη φύση και άλλες μορφές ζωής.

φευκτα μετατρέπεται σε υποκειμενική αξία σε άμεση σχέση με τους νευρωνικούς μηχανισμούς αντίληψης του χρόνου. Εμπνευσμένοι από τις πρακτικές διαλογισμού, τις τεχνικές ενσυνειδητότητας και της εσωτερικής διάστασης του Σουφισμού, οι δύο καλλιτέχνες ξεκλειδώνουν την συνθήκη του αυτοεγκλεισμού και δημιουργούν μια νέα υποκαταστατική πραγματικότητα ενός άτοπου τόπου.

Το βίντεο *Σε πλήρη άνθιση* (2021) της **Ζωής Χατζηγιαννάκη** ανταποκρίνεται στα απομεινάρια στις επιφάνειες των τοίχων του κτιρίου που κάποτε έφερναν στους προηγούμενους κατοίκους μια τεχνητή αίσθηση του έξω κόσμου μέσα. Αυτοκόλλητα λουλουδιών, πουλιών και εντόμων ζωντανεύουν και γίνονται μέρος μιας νέας πραγματικότητας θολώνοντας τα όρια μεταξύ αληθινού και φανταστικού, πραγματικού και εικονικού. Ενσωματώνοντας μια δόση απιθανότητας στην αφήγησή της, η εικαστικός υποδηλώνει τις θεραπευτικές επιπτώσεις της φύσης στην ανθρώπινη ψυχή και τη δύναμη αναπροσαρμογής από μια συνθήκη αυτο-σύγκρουσης σε εκείνη της αυτοθεραπείας.

*ο χρόνος και ο χώρος αποτελούν τρόπους με τους οποίους σκεφτόμαστε,
και όχι συνθήκες στις οποίες ζούμε*
— Albert Einstein

the artists

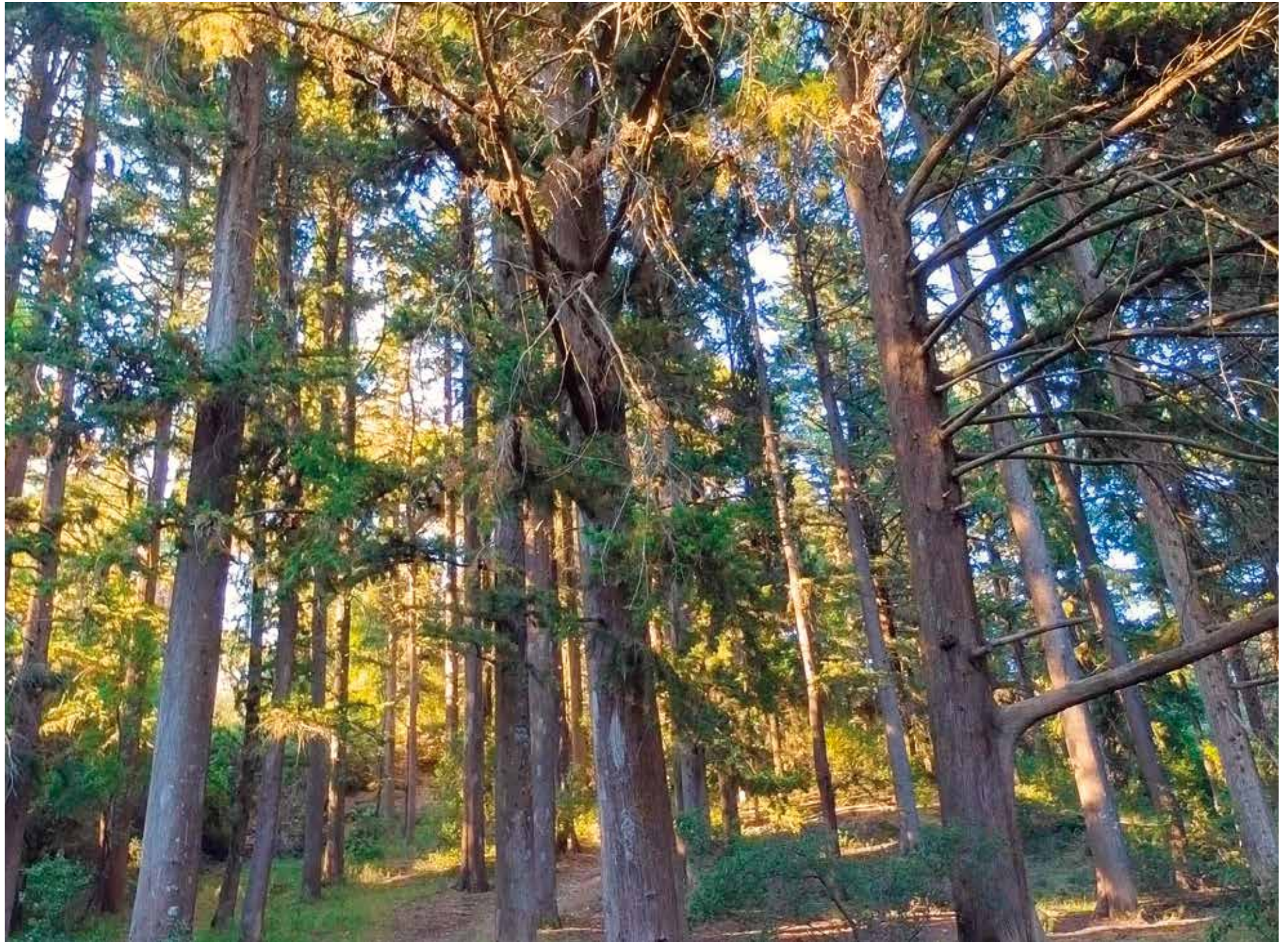
ΟΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΪ

Marianne Strapatsakis Tania Tsiridou

Fragile Wondering (2021),
synchronised and interactive video
installation with sound [4' 50"],
dimensions variable.
music: Theodore Lotis
montage-special effects:
Marianne Strapatsakis
& Tania Tsiridou
multimedia programming:
Panagiotis Pandis.

Μαριάννα Στραπατσάκη Τάνια Τσιρίδου

Εύθραυστη Περιπλάνηση (2021),
συγχρονισμένη, διαδραστική βίντεο
εγκατάσταση με ήχο [4' 50"],
διαστάσεις μεταβλητές.
μουσική: Θεόδωρος Λώτης
μοντάζ-ειδικά εφέ:
Μαριάννα Στραπατσάκη &
Τάνια Τσιρίδου
προγραμματισμός πολυμέσων:
Παναγιώτης Πανδής.

2003; *Rugrats Go Wild*, Paramount Pictures, 2002; *Eight Crazy Nights*, Sony-Columbia, 2001. In 1999, she received the 3rd Price Award in a graphic design competition themed School Libraries. She is currently an appointed art teacher in Greek public schools. She has been a panel member and has held workshops in a number of conferences organised by the Art Teachers Association (2011, 2014-19) and has published articles on art teaching in the yearly magazine *Art Education* (nos 27, 32 and 34). In her work as a visual artist, she incorporates tapestry, crochet and macrame techniques. She lives and works in Athens.

Alexandra (Ada) Petranaki (b.1967, Athens) after studying radio-technology and pedagogy, she studied painting at the Athens School of Fine Arts with tutors Tr. Patraskidis and G. Kazazis and attended the sculpture class of N. Tranos. She graduated in 2015 from ASFA and in 2018 she was granted a Master of Fine Arts degree. She has been a PhD candidate at the same school since October 2020 with supervisor tutor V. Vlastaras. She has presented six solo shows and has participated in more than 40 group exhibitions and events in Greece and abroad such as *Apology*, Gallery Genesis, Athens, 2020; *Transmission grecque*, Aponia Centre de l'art, Paris, 2020; *Platforms Project*, Athens, 2019; *Contemporary Venice 2019*, Venice, 2019; *Caritas Romana*, Contemporary Art Center of Thessaloniki, 2018; *Art Thessaloniki*, Thessaloniki, 2018; *Open Studio 2017*, Documenta14th, Athens, 2017; *4th International Festival Back to Athens Cheapart*, Athens, 2016; Prague Biennale, Prague, 2015; Athens Biennale, Athens, 2015; Art Athina, Athens, 2015; *Deferred action: adaptations of artistic radicalism*, Contemporary Greek Art Institute/ISSET, Athens, 2015. Petranaki's practice mainly focuses on the creation of multi-sensory installations. Her works are characterised by the exploration of philosophical thought, archive art as well as problems about the incomprehensible memories, gendered identity, blackness/darkness and its feelings. She lives and works in Athens.

Belle Shafir (b.1953, Germany) is the child of Holocaust survivors who immigrated from Poland to Germany in 1945. In 1972, she moved to Israel on her own. She studied fine arts at the Avni Art College, Tel Aviv and graduated in 1988. She has presented over 25 solo exhibitions in museums and galleries around the world such as *Legenda in MeMoriam*, MuMo Museum Montanelli, Prague, Czech Republic, 2019; *Whisper of memory*, Nha San Art Space, Hanoi, Vietnam, 2016; *Fertility and Vegetativeness*, Museum Ein-Harod, Israel, 2011; *For the tree of the Field is Man's Life*, Contemporary Art Museum, Petach-Tikva, Israel, 1994. Her work has been included in over 100 group shows and projects in museums, galleries, festivals and symposia worldwide such as Video Festival, Mexico City, Mexico, 2019; Artspace Tel Aviv, 2018; the Contemporary Art Museum, Haifa, Israel, 2017; 5th World Calligraphy Biennale of Jeollabuk-do, South Korea, 2005. Her performances have been featured at numerous places such as S.Y.P. Art Space, Tokyo, Japan, 2019, and Nakanojo Biennale, Japan, 2019. Shafir's visual vocabulary is a constant quest of the human psyche traversing across notions of existential metaphors, simultaneously combined with corporeal as well as spiritual elements of our existence. She lives and works in Tel Aviv.

Orit Ben Shitrit is a visual artist, filmmaker, choreographer, and educator living in New York and showing internationally. Ben Shitrit utilises movement and bodies to implicate the powers that be, their mechanisms of domination and the potential for violence. She has recently exhibited at C24 Gallery and the Nathan Cummings Foundation, New York, 2020/2014; Mana Contemporary, Miami, 2018; Museum Van Loon, Amsterdam, 2016; the Herzliya Museum of Art, Israel, 2016; Biennial of Moving Image (BIM) at Museum MUNTREF, Centro de Arte Contemporáneo, Buenos Aires, Argentina, 2016; El Museo Cultural de Santa Fe, USA, 2015; Videobrasil in São Paulo, Brazil, 2011, 2013; MACRO Museo d'arte contemporanea Rome, Italy, 2012; The

3CL, Luxembourg, 2013; the Royal College of Art, London, 2010, as well as in Austria, Germany, Finland, Russia, Slovenia, Spain and the US and China. She splits her time between New York and San Francisco, where she chairs the Film Department at the San Francisco Art Institute.

Dimitra Skandali (b.1969, Athens) grew up on Paros, a Greek island in the Aegean Sea. She was educated in Greece (ASFA, 2006-2010) and the Netherlands (HKU, Erasmus-Socrates exchange program 2008-2009) before moving to California and earning her MFA in New Genres from San Francisco Art Institute (2011-2013). She has been the recipient of numerous awards alongside with 11 participations in artist-in-residency programmes throughout the United States. She has held 17 solo shows and five two-person shows, in the United States and Greece. Her work has been curated in 65 group exhibitions worldwide and she has curated and co-curated four group exhibitions in Greece and the United States. Selected exhibitions include: *Floating Land*, Apothiki Art House, Paros, Greece (solo show), 2021; *Until It Shatters* in Root Division, San Francisco, USA, 2020; *Tunnels of the Mind/Artistic Messages to Inspire*, projected at the Times Square, New York, and on San Francisco Art Institute Tower, in San Francisco, 2020; *Salty Fields* (two person show), Herakleidon Museum, Athens, 2019-2020; *Sea beds and Signals* (solo show), Cube Space, Berkeley, USA, 2019; *Here is the Sea*, Richmond Art Center, Richmond, USA, 2019; *In my end is my beginning* (solo show), Don Soker Contemporary Art, San Francisco, 2018; *A heap of broken images where the sun beats*, The Aegean Center for the Arts, Paros, Greece, 2018; *In the Stillness Between Two Waves of the Sea*, Durden and Ray, Los Angeles, USA, 2018; *Fata Morgana*, Aggregate Space, Oakland, USA, 2017; *The Ocean After Nature*, Yerba Buena Center for the Arts, San Francisco, 2016; *Demarcate, Territorial shift in personal and societal mapping*, San Jose Institute of Contemporary Art, San Jose, USA, 2016; *Meltemia and other stories* (solo

show), Don Soker Contemporary Art, San Francisco, 2016; *Desimata/Ties* (solo show), The Aegean Center for the Fine Arts, Paros, 2016; *now the weakening shadow remains, and its cracked confidence...* (solo show), ProArts Gallery, Oakland, 2016; *Emergent Atlas*, Yerba Buena Center for the Arts, San Francisco, 2014-2015; *Make Space*, in Berkeley Art Center, Berkeley, 2014; *Reconnaissance*, The Headlands Center for the Arts, Sausalito, USA, 2014; *Art from the Heart*, Gowanus Loft, New York, 2013; *Imagining Time, Gathering Memory: Día de los Muertos*, SOMArts, San Francisco, 2013; *NextNewCA*, San Jose Institute of Contemporary Art, San Jose, 2013; *Journeys of the Eyes* (solo show), Pontoporos Art Gallery, Paros, 2007. Her installations allude to increasing environmental risks alongside with human migrations and struggles about identity. Skandali lives and works in the United States and Greece.

Marianne Strapatsakis (b.1974, Athens) received her first degree from the Athens College of Technology in Interior Architecture. She continued her studies in Paris, with a five-year grand from the Academy of Athens, where she graduated with degrees from the École Nationale Supérieure des Beaux-Arts (diploma in painting and a certificate in sketch). She also received a certificate in History of Art from the Ecole du Louvre and a diploma in Plastic Arts from the University of Sorbonne, Paris I. Since 1980, she has been a pioneer in video art in Greece, with emphasis on video installations in which she incorporates painting, sculpture and video. From 2004 to 2014, she was a founding member, professor and president of the Department of Audio and Visual Arts of the Ionian University, Greece. In 2005, she was appointed as visiting professor at the Athens School of Fine Arts. She continues her work by focusing on the possibilities of coexistence of moving images, sound and digital art, on the dialogue between contemporary digital art and civilisations of the past and on the presentation of large size digital works in public spaces (projections mapping). She has presented 42 solo shows in Greece, France,

England, Germany, Italy, Chile, Turkey, and has participated in 70 group exhibitions in Greece, France, England, Germany, Spain, the Netherlands, China among of which is the exhibition *The Tides of the Century* at the Ocean Flower Island Museum in China, with Greece as an honoured country and *[un]known destinations chapter II: shell // the politics of being* at the 15th Athens High School, Kypseli, Athens, 2018. She lives and works in Athens.

Lambros Taklis (b.1974, Athens) is a composer of soundtracks for film and TV, he also enjoys branching off into the contemporary arts, such as video and sound installations. The basis of his work is grounded with an inspiration in alternating perspectives and imagery, combined with an eclectic collection of influences –namely classical, world, jazz, byzantine, pop, rock, electronic, and of course, silence. His passion for music began at the age of six, where he commenced studies in classical piano and music theory. From 1997 to 2007, he studied harmony, counterpoint, fugue, orchestration and composition under the tutelage of M. Adamis. He holds a Film Scoring Diploma (École Normale de Musique de Paris, 2014) and has also studied film music orchestration with Scott Smaley (Film Music Institute, Los Angeles, California, 2011). Along with classical music studies, Taklis also studied Byzantine music under V. Avramadis (1997-2010), various traditional instruments from Greece, Turkey, Indonesia, China, and Japan (1998-2013), jazz piano under Bruno Angelini, Philippe Le Baraillec and Lilian Dericq (2011-2014) and soundscape synthesis (Philharmonie de Paris, 2016-2017). From 2017 to 2020, he composed music for the films *Why the robots* directed by Yseult Le Goarning, 2020, for which he received the award for Best soundtrack at the Oniros Film Awards - New York, 2020; *On ira voir la mer* directed by Christopher Poulain, 2019; *Béton Armé* directed by Fatih Tursun, 2018; *House in the water* directed by Jingyang Sun, 2017. In 2005, he collaborated with visual artist Efi Fouriki and composed soundscapes for her installations *Dream* (2005) and *Reflections 2002-2007* (2007). In 2010, along with Efi

Fouriki, he created the installation *Sound and Light mirroring* for the exhibition *Reflections*, TAF (The Art Foundation), Athens, 2010. This work was also presented at *l'OEil Ecoute*, Ancienne Abbaye de Grestain, Normandie, 2018. In the same year, he collaborated with visual artist Athina Massoura and composed soundscapes for her work *Immersion*, presented at the University of Paris 8. In 2017, he participated in the global collaborative sound project *Sacred spaces by Cities and Memory*, with the sacred ambient composition *Κύριε / Kyrie*, encompassing field recording, sound art and sound mapping. He lives in Paris and works as a freelance composer.

Nikos Tranos (b.1957, Evia, Greece) studied sculpture at the Athens School of Fine Arts (1983-88) and at the École des Beaux-Arts in Paris (1990-91). He has been teaching sculpture at the ASFA since 1995. He has presented his work in solo exhibitions and has participated in many group shows, such as: *[un]known destinations chapter II: shell // the politics of being*, 15th High School of Athens, 2018; *White Power*, Zoumboulakis Gallery, Athens, 2017; *A Glacier at Our Table*, ANTIDORON, Fridericianum, Documenta14, Kassel, 2017; *Between the Pessimism of the Intellect and the Optimism of the Will*, Thessaloniki, Greece, 2015; *Agora*, 4th Biennale of Athens, 2013; *The Magic Circle*, Gazon Rouge, Athens, 2012; *Public Domain*, Supermarket Art fair with Lo and Behold, Stockholm, 2012; *Greek Art*, Sem-Art Gallery, Monaco, 2011; *Microgeographies*, Art Athina, Athens, 2011; *Hommage a Galerie Artion*, Kappatos Galleries, Athens, 2011; *Battlefield*, The Art Foundation, Athens, 2010; *Paganism*, OPA2 performances, Art Athina, 2009; *Open Plan*, Art Athina, 2008; *Places*, Macedonian Museum of Contemporary Art, Thessaloniki, 2007; *Crimen Majestatis*, A-D Gallery, Athens, 2007; *Egnatia*, Saledo, Italy, 2005; *Makronissos project*, Greece, 2005; *Marubi 2004*, National Gallery of Tirana, Albania, 2004; DESTE Prize, DESTE Foundation, Athens, 2002; *Spell your name*, Artio Gallery, Athens, 2002; *Travel Warnings*, Artio Gallery, Athens, 2000. The

installations of Nikos Tranos reshape the surrounding space and function interactively activating the viewer's senses and reactions. The quest for new balances between the canny and the unexpected, the commentary on social conditions, the desire for communication through a work of art as well as the multidimensional interpretation of recurring patterns (home, images of urban life, violence) are just but a few of the elements that define the conceptual content of his works. He lives and works in Athens.

Tania Tsiridou (b.1972, Dusseldorf, Germany) received her degree from the department of Sociology in Cologne, Germany (Universität zu Köln) in 2001 and in 2006 her postgraduate degree, in digital arts, from the School of Fine Arts, (Athens). In 2019, she received her PhD degree from the Department of Audio and Visual Arts (Ionian University). Her research focused on how digital technologies influence the way art investigates and represents the non-visual, unpredictable, and sublime processes of nature. She has participated in multimedia and TV productions and in group art exhibitions, such as the 7th Biennale, Thessaloniki, 2019; *Tangible Sound*, ZKM, Karlsruhe (in collaboration with EASTN: European Art - Science Network 2015); *Egnatia Road: a Path of Displaced Memories*, Yeni Mosque, Thessaloniki, 2005; *The Transition of Athens 2004-05*, Byzantine Museum, Athens, 2004; *Eurobus*, NET, documentary series, 2003. Her latest research interests include art in the post-internet era, interaction design and the use of data in the context of art projects. Since 2008, she has been working as a teaching staff at the Department of Audiovisual Arts, Ionian University. She lives and works in Athens and Corfu.

Marios Angelos Voutsinas (b.1953, Paris, France) is self-taught and his involvement in jewellery design and miniature sculpture dates from 1974. Since 1978, he has held 16 solo exhibitions among of which *Glass Menagerie*, Genesis gallery Athens, 2012; *Tea with Mrs Katakouzenos*, The Angelos and Leto

Katakouzenos Foundation Athens, 2009; *The Neoclassic Designs of Marios Voutsinas*, Millenia Fine Art gallery, Orlando, USA, 2006; *Wearable Sculpture & Sculpture* (double exhibition), Ileana Tounta Contemporary Art Centre and gallery 7, Athens, 1990, and has participated in numerous group exhibitions in Greece and abroad. In 2004, GEMA Publications published a retrospective tribute covering 30 years of his creative output. His work is in private collections around the world. He lives and works in Athens.

Eleni Zouni (b.1954, Piraeus, Athens) studied graphic design at the Vakalo School and painting at the Athens School of Fine Arts. She lived and worked in Barcelona between 1984 and 1986, and from 1989 to 1994 in Utrecht and Amsterdam. She has held eleven solo exhibitions and taken part in numerous group shows. Selected solo exhibitions: *Mindscales*, Alma gallery, Athens, 2020; *In a manner of speaking*, Medusa Art Gallery, Athens, 2016; *Letterforms*, Epigraphic Museum of Athens, 2013; *Change of Distances*, Medusa +1 Art Gallery, Athens, 1995; *Linea Atenas-Barcelona*, Vincent Bernat Gallery, Barcelona, Spain, 1989. Selected group shows: +9, Iera Odos, Athens, 2019, *[un]known destinations chapter II: shell // the politics of being*, 15th High School of Athens, 2018; *The art of artist statement*, Hellenic Museum of Chicago, USA, 2004; 3rd International Biennial, Sharjah, United Arab Emirates, 2001; *Greek Artists, Quests, 1950-2000*, Rethymnon Centre of Contemporary Artistic Creation, Crete; *We are elsewhere, we are going elsewhere*, Aeschylia 1998, Eleusis, Greece, 1999; *Tribute to Greek Artists 1960-1990*, 42e Salon de Montrouge, Montrouge-Athènes, Athens, 1997. In 2009-2010, she undertook a postgraduate course in Visual Communication at the University of Derby - Vakalo Art and Design College. As part of her research, she delved into the dialectical relationship between writing and painting. Her book *Where Does Painting begin? Where Does Writing Begin?* was released in 2010. She lives and works in Athens.

The exhibition *Reality check* was held
at the Psychiatric Hospital of Attica,
Dafni, Athens, Greece
between September 9 and October 16, 2021

Exhibition organiser:
artefact athens non-profit organisation

Exhibition / catalogue curator / concept design
by dr Kostas Prapoglou

Photography
Manolis Baboussis (pp. 50-1)
Maria Banara (pp. 55)
Christopher Doulgeris (pp. 38-41, 43, 45, 46, 48, 52,
54, 56, 59-65, 68-84, 86-7, 90-4, 96-9, 102-3, 108-15)
Kostas Prapoglou (pp. 2-5, 12, 22, 36-7, 53, 58, 85,
88-9, 95, 104-5, 116-20)

Layout, image process
Βάσω Αβραμοπούλου, A4 Design

© 2021 artefact athens and Kostas Prapoglou
© texts artefact athens and Kostas Prapoglou
© photographs the artists

ISBN 978-618-85690-0-3

All rights reserved. No part of this publication may
be reproduced or utilised in any form or by any means,
electronic or mechanical including photocopying
or any information storage or retrieval system, without
the prior permission in writing from the curator and
artefact athens.

Η έκθεση *Reality check* πραγματοποιήθηκε
στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής Δαφνί, Αθήνα,
από 9 Σεπτεμβρίου έως 16 Οκτωβρίου 2021

Οργανωτής έκθεσης:
artefact athens αστικός
μη κερδοσκοπικός οργανισμός

Επιμέλεια έκθεσης / καταλόγου / concept design
δρ Κώστας Πράπογλου

Φωτογράφιση έργων
Χριστόφορος Δουλγέρης (σ. 38-41, 43, 45, 46, 48, 52,
54, 56, 59-65, 68-84, 86-7, 90-4, 96-9, 102-3, 108-15)
Μανώλης Μπαμπούσης (σ. 50-1)
Μαρία Μπανάρα (σ. 55)
Κώστας Πράπογλου (σ. 2-5, 12, 22, 36-7, 53, 58, 85,
88-9, 95, 104-5, 116-20)

Σελιδοποίηση, επεξεργασία εικόνων
Βάσω Αβραμοπούλου, A4 Design

© 2021 artefact athens και Κώστας Πράπογλου
© για τα κείμενα artefact athens και Κώστας Πράπογλου
© φωτογραφίες έργων οι καλλιτέχνες

ISBN 978-618-85690-0-3

Όλα τα δικαιώματα προστατεύονται.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση ή
αναπαραγωγή, ολική ή μερική του περιεχομένου αυτής της
έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανισμό, ηλεκτρονικό,
φωτοτυπικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του
επιμελητή και της artefact athens.

Με την οικονομική υποστήριξη και την αιγίδα του
Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

With the financial support and under the auspices
of the Hellenic Ministry of Culture and Sports

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
HELLENIC REPUBLIC
Ministry of Culture and Sports

ath
artefact
ns

